

Ε.Ε. Παρ. I(I)
Αρ. 4902, 15.7.2022

N. 107(I)/2022

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
 ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο

1. Συνοπτικός τίτλος.
2. Ερμηνεία.
3. Σκοπός του παρόντος Νόμου.
4. Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου.
5. Δεσμευτικός συνολικός στόχος σε επίπεδο Ένωσης για το έτος 2030.
6. Καθεστώτα στήριξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
7. Συμμετοχή παραγωγών άλλων κρατών μελών σε καθεστώτα στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
8. Σταθερότητα της χρηματοδοτικής στήριξης.
9. Υπολογισμός του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
10. Πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τις στατιστικές μεταβιβάσεις μεταξύ των κρατών μελών.
11. Κοινά έργα μεταξύ της Δημοκρατίας και κρατών μελών.
12. Επιπτώσεις των κοινών έργων μεταξύ κρατών μελών.
13. Κοινά έργα μεταξύ Δημοκρατίας και τρίτων χωρών.
14. Επιπτώσεις των κοινών έργων μεταξύ Δημοκρατίας και τρίτων χωρών.
15. Κοινά καθεστώτα στήριξης.
16. Αύξηση δυναμικότητας.
17. Διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας.
18. Οργάνωση και διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης.
19. Πληροφόρηση και κατάρτιση.
20. Τεχνικές προδιαγραφές.
21. Υποχρεώσεις ενσωμάτωσης και ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
22. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια.
23. Εγγυήσεις προέλευσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.
24. Εγγυήσεις προέλευσης και καθεστώτα στήριξης.
25. Περιγραφή εγγυήσεων προέλευσης.
26. Έκδοση εγγυήσεων προέλευσης.
27. Ανάκληση ή τροποποίηση εγγύησης προέλευσης.

28. Μεταβίβαση εγγύησης προέλευσης.
29. Ακύρωση εγγυήσεων προέλευσης.
30. Τήρηση ηλεκτρονικού μητρώου εγγυήσεων προέλευσης.
31. Αμοιβαία αναγνώριση εγγυήσεων προέλευσης.
32. Εποπτεία διαδικασίας έκδοσης, τροποποίησης, ανάκλησης, μεταβίβασης και ακύρωσης εγγυήσεων προέλευσης.
33. Έκδοση Κανονισμών και αποφάσεων σχετικά με τις εγγυήσεις προέλευσης.
34. Ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και στην ψύξη.
35. Τηλεθέρμανση και τηλεψύξη.
36. Μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
37. Κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας.
38. Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
39. Εξουσίες επιθεώρησης και ελέγχου.
40. Παροχή πληροφοριών στην αρμόδια αρχή.
41. Εξουσία επιβολής διοικητικών προστίμων.
42. Ιεραρχική προσφυγή.
43. Επίδοση απόφασης και επικοινωνία.
44. Αδικήματα και ποινές.
45. Διατάγματα.
46. Έκδοση Κανονισμών.
47. Υποχρέωση προς εχεμύθεια.
48. Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις.

Ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμος του 2022 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 107(I) του 2022

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Προοίμιο. Για σκοπούς μερικής εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές»,
Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 328,
21.12.2018,
σ. 82.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμος του 2022.

Ερμηνεία. 2.-(1) Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας» σημαίνει τα ενεργειακά βασικά προϊόντα που παραδίδονται για ενεργειακούς σκοπούς στη βιομηχανία, στις μεταφορές, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, περιλαμβανομένων των δημόσιων υπηρεσιών, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, περιλαμβανομένης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και καυσίμου μεταφορών, περιλαμβανομένων των απωλειών ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας κατά τη διανομή και τη μεταφορά·

«ανανέωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές» σημαίνει την ανακαίνιση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, περιλαμβανομένης της πλήρους ή μερικής αντικατάστασης εγκαταστάσεων ή συστημάτων και εξοπλισμού λειτουργίας, με σκοπό την αντικατάσταση του παραγωγικού δυναμικού ή την αύξηση της αποδοτικότητας ή της ισχύος της εγκατάστασης·

174(I) του 2006 54(I) του 2012 150(I) του 2015 108(I) του 2021.
«αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη» σημαίνει το σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης όπως αυτό ορίζεται στον περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·

«απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη» σημαίνει την αναπόφευκτη θερμότητα ή ψύξη που παράγεται ως παραπροϊόν σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή στον τριτογενή τομέα, η οποία θα διαχεύταν αχρησιμοποίητη στον αέρα ή στο νερό, εάν δεν υπήρχε πρόσβαση σε σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, όπου έχει χρησιμοποιηθεί ή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί διαδικασία συμπαραγωγής ή όπου η συμπαραγωγή δεν είναι εφικτή·

«αρμόδια αρχή» σημαίνει τον Διευθυντή της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και περιλαμβάνει κάθε λειτουργό δεόντως εξουσιοδοτημένο από αυτόν για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των προνοιών των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού·

«αρμόδιος φορέας εγγυήσεων προέλευσης» σημαίνει έκαστο από τους φορείς που ορίζονται στα εδάφια (2) και (3) του άρθρου 23 και «αρμόδιοι φορείς εγγυήσεων προέλευσης» σημαίνει σωρευτικά τους φορείς που ορίζονται στα εδάφια (2) και (3) του άρθρου 23·

«αυτοκαταναλωτής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» σημαίνει τον τελικό πελάτη ο οποίος λειτουργεί εντός των εγκαταστάσεών του, που βρίσκονται εντός καθορισμένων ορίων, ή σε άλλες εγκαταστάσεις και ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για τις δικές του ανάγκες και μπορεί να αποθηκεύει ή να πωλεί ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγει ο ίδιος από ανανεώσιμες πηγές, υπό την προϋπόθεση ότι, για τους μη οικιακούς αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οι δραστηριότητες αυτές δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική δραστηριότητά τους·

«αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που ενεργούν από κοινού» σημαίνει ομάδα τουλάχιστον δύο από κοινού ενεργούντων αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές οι οποίοι βρίσκονται στο ίδιο κτίριο ή στην ίδια πολυκατοικία·

«γεωθερμική ενέργεια» σημαίνει ενέργεια αποθηκευόμενη υπό μορφή θερμότητας κάτω από τη στερεή επιφάνεια της γης·

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«εγγύηση προέλευσης» σημαίνει το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο χρησιμεύει μόνο ως απόδειξη προς τον τελικό καταναλωτή ότι δεδομένο μερίδιο ή ποσότητα ενέργειας έχει παραχθεί από ανανεώσιμες πηγές·

«εγκαταστάτης μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας» σημαίνει πρόσωπο που είναι εγγεγραμμένο από την αρμόδια αρχή στο μητρώο εγκαταστάτων μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και το οποίο προβαίνει σε εγκατάσταση και συντήρηση μικρής κλίμακας λεβήτων και θερμαστρών βιομάζας, φωτοβολταϊκών συστημάτων, ηλιακών θερμικών συστημάτων, γεωθερμικών συστημάτων μικρού βάθους και αντλιών θερμότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36·

«Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα» σημαίνει το εθνικό σχέδιο της Δημοκρατίας το οποίο θεσπίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 5 και τα άρθρα 9 έως 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 328,
21.12.2018,
σ. 1.

«εμπορία μεταξύ ομοτίμων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» σημαίνει την πώληση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά μέσω σύμβασης με προκαθορισμένους όρους, που διέπουν την αυτόματη εκτέλεση και τον διακανονισμό της συναλλαγής απευθείας μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά ή εμμέσως μέσω τρίτου πιστοποιημένου συμμετέχοντος στην αγορά, όπως ενός φορέα συγκέντρωσης και το εν λόγω δικαίωμα εμπορίας μεταξύ ομοτίμων δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών που συμμετέχουν ως τελικοί πελάτες, παραγωγοί, προμηθευτές ή φορείς συγκέντρωσης·

«ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές» ή «ανανεώσιμη ενέργεια» σημαίνει την ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές, ήτοι αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή), γεωθερμική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ακεανών, υδροηλεκτρική, ενέργεια από βιομάζα, ενέργεια από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια και ενέργεια από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια·

«ενέργεια του περιβάλλοντος» σημαίνει τη φυσική θερμική ενέργεια και ενέργεια συσσωρευθείσα στο περιβάλλον με συγκεκριμένα όρια, που μπορεί να αποθηκεύεται στον αέρα του περιβάλλοντος, εκτός του απορριπτόμενου αέρα, ή στα επιφανειακά ύδατα ή στα ύδατα αποχέτευσης·

«Εντεταλμένος Επιθεωρητής» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο αναφέρεται στις διατάξεις του άρθρου 39 το οποίο εξουσιοδοτείται από την αρμόδια αρχή δυνάμει αυτών, για να ενεργεί όπως προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο·

«Ένωση» σημαίνει την Ευρωπαϊκή Ένωση·

«εξουσιοδοτημένος εκδότης» σημαίνει την αρχή, η οποία σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (4) και (5) του άρθρου 23 εξουσιοδοτείται·

- (α) από τη ΡΑΕΚ με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, για να εκδίδει, τροποποιεί, ανακαλεί, μεταβιβάζει και ακυρώνει εγγυήσεις προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, περιλαμβανομένου του υδρογόνου, από ανανεώσιμες πηγές· ή
- (β) από τον Υπουργό, με Διάταγμά του, για να εκδίδει, τροποποιεί, ανακαλεί, μεταβιβάζει και ακυρώνει εγγυήσεις προέλευσης ενέργειας για θέρμανση ή ψύξη από ανανεώσιμες πηγές·

«Ευρωπαϊκή Επιτροπή» ή «Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«ηλεκτρονικό μητρώο» σημαίνει το ηλεκτρονικό σύστημα, το οποίο είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο και χρησιμοποιείται για την έκδοση και διαχείριση των εγγυήσεων προέλευσης, καθώς και για την παροχή πληροφοριών που αφορούν στις εγγυήσεις προέλευσης·

«καθεστώς στήριξης» σημαίνει κάθε μέσο, καθεστώς ή μηχανισμό που εφαρμόζεται από τη Δημοκρατία ή από τη Δημοκρατία σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη και πρωθεύει τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μειώνοντας το κόστος της εν λόγω ενέργειας, αυξάνοντας την τιμή πώλησής της ή αυξάνοντας, με την επιβολή υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας ή με άλλον τρόπο, την αγοραζόμενη ποσότητα της εν λόγω ενέργειας, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων των επενδυτικών ενισχύσεων, των φορολογικών απαλλαγών ή μειώσεων, των επιστροφών φόρων, των καθεστώτων στήριξης της υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας, περιλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν πράσινα πιστοποιητικά, και των καθεστώτων άμεσης στήριξης των τιμών, περιλαμβανομένων των εγγυημένων τιμών αγοράς και των καταβολών μεταβαλλόμενης ή σταθερής προσαύξησης·

«Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/EK και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 193, 30.7.2018, σ. 1.

«Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012·

«κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας» σημαίνει τη νομική οντότητα-

- (α) η οποία στηρίζεται σε ανοικτή και εθελοντική συμμετοχή, έχει αυτονομία και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των μετόχων ή των μελών που βρίσκονται κοντά στα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που ανήκουν και αναπτύσσονται από την εν λόγω νομική οντότητα·
- (β) της οποίας οι μέτοχοι ή τα μέλη είναι φυσικά πρόσωπα, MME ή τοπικές αρχές·
- (γ) της οποίας ο πρωταρχικός στόχος είναι να προσφέρει στους μετόχους ή στα μέλη της ή στις τοπικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας και όχι οικονομικά κέρδη·

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας» σημαίνει το μητρώο το οποίο τηρείται από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36·

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 124, 20.5.2003, σ. 36.

«MME» σημαίνει μικροεπιχείρηση, μικρή ή μεσαία επιχείρηση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του παραρτήματος της Σύστασης της Επιπροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων·

«Οδηγία» σημαίνει την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη συνακόλουθη κατάργηση της οδηγίας 2009/28/EK·

142(I) του 2006 30(I) του 2009 210(I) του 2012 15(I) του 2017 155(I) του 2020.	«πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο·

«Πλατφόρμα URDP» σημαίνει την πλατφόρμα URDP (Union Renewable Development Platform) της Ένωσης για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 της Οδηγίας·

«σύμβαση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» σημαίνει τη σύμβαση βάσει της οποίας νομικό ή φυσικό πρόσωπο συμφωνεί να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές απευθείας από παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας·

«συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·

«Ταμείο» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Λειτουργίας Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμο·

«τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη» σημαίνει τη διανομή θερμικής ενέργειας υπό μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυκτικών υγρών, από κεντρικές ή αποκεντρωμένες πηγές παραγωγής μέσω δικτύου σε πολλά κτίρια ή περιοχές, για τη θέρμανση ή ψύξη χώρων και τη βιομηχανική θέρμανση ή ψύξη·

«υπολειπόμενο ενεργειακό μείγμα» σημαίνει το συνολικό ετήσιο ενεργειακό μείγμα της Δημοκρατίας, εξαιρουμένου του μεριδίου που καλύπτεται από τις εγγυήσεις προέλευσης που έχουν ακυρωθεί·

«Υπουργείο» σημαίνει το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας·

«υποχρέωση χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας» σημαίνει το καθεστώς στήριξης το οποίο επιβάλλει στους παραγωγούς ενέργειας την υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ενέργεια που προμηθεύουν ή επιβάλλει στους καταναλωτές ενέργειας την υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην κατανάλωσή τους, περιλαμβανομένων καθεστώτων δυνάμει των οποίων οι απαιτήσεις αυτές είναι δυνατό να ικανοποιούνται με τη χρήση πράσινων πιστοποιητικών· και

«χρηματοδοτικό μέσο» σημαίνει το χρηματοδοτικό μέσο όπως ορίζεται στο σημείο 29) του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.

(2) Όροι οι οποίοι δεν ορίζονται στον παρόντα Νόμο έχουν την έννοια που αποδίδεται σε αυτούς από-

- 130(I) του 2021. (α) τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο·
- 106(I) του 2022. (β) τον περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμο·
- (γ) τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο·
- (δ) τον περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·
- 31(I) του 2009 (ε) τον περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμο·
- 53(I) του 2012
- 56(I) του 2014
- 149(I) του 2015
- 109(I) του 2021
- 172(I) του 2021.
- 17(I) του 2011. (στ) τον περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμο·
- 44(I) του 2021. (ζ) τον περί της Σήμανσης της Ενεργειακής Απόδοσης, της Κατανάλωσης Ενέργειας και Λοιπών Πόρων από τα Συνδεόμενα με την Ενέργεια Προϊόντα κατά τη Χρήση τους Νόμο·
- (η) τον περί της Λειτουργίας Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμο·

59(I) tou 2017. (θ) τον περί Προώθησης και Ανάπτυξης των Υποδομών Εναλλακτικών Καυσίμων Νόμο· και

13(I) tou 2022. (ι) τον περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο.

(3) Στον παρόντα Νόμο και στις δυνάμει αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές διοικητικές πράξεις οποιαδήποτε αναφορά σε Οδηγία, Κανονισμό, απόφαση ή άλλη νομοθετική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημαίνει την εν λόγω πράξη, όπως αυτή εκάστοτε διορθώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια.

(4) Στον παρόντα Νόμο και στις δυνάμει αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές διοικητικές πράξεις οποιαδήποτε αναφορά σε Νόμο ή σε κανονιστική διοικητική πράξη της Δημοκρατίας σημαίνει τον εν λόγω Νόμο ή την εν λόγω κανονιστική διοικητική πράξη, όπως εκάστοτε διορθώνονται, τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. 3. Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι η προώθηση και η ενθάρρυνση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. 4. Ο παρών Νόμος θεσπίζει κοινό πλαίσιο για την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές καθορίζοντας-

- (α) έναν δεσμευτικό ενωσιακό στόχο για το συνολικό μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το έτος 2030· και
- (β) κανόνες για τη χρηματοδοτική στήριξη της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, για την αυτοκατανάλωση παρόμοιας ηλεκτρικής ενέργειας, για τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους τομείς θέρμανσης, ψύξης και μεταφορών, για την περιφερειακή συνεργασία μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών και μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτων χωρών, για τις εγγυήσεις προέλευσης, για τις διοικητικές διαδικασίες και για την πληροφόρηση και την κατάρτιση.

Δεσμευτικός συνολικός στόχος σε επίπεδο Ένωσης για το έτος 2030. 5.-(1) Η Δημοκρατία από κοινού με τα υπόλοιπα κράτη μέλη διασφαλίζουν συλλογικά ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ένωσης το έτος 2030 ανέρχεται τουλάχιστον σε ποσοστό τριάντα δύο τοις εκατό (32%) ή σε οποιοδήποτε άλλο μερίδιο καθοριστεί από την Ένωση.

(2) Η συνεισφορά της Δημοκρατίας στην επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της Ένωσης που προβλέπεται στο εδάφιο (1) καθορίζεται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.

(3)(α) Το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας στη Δημοκρατία από την 1^η Ιανουαρίου 2021 και μετέπειτα δεν είναι μικρότερο από δεκατρία τοις εκατό (13%).

(β) Το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού, λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλιστεί ότι επιτυγχάνεται το βασικό μερίδιο αναφοράς ποσοστού δεκατρία τοις εκατό (13%).

(4)(α) Ο Υπουργός, εντός τεσσάρων (4) μηνών από το τέλος κάθε οικονομικού έτους, ενημερώνει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πορεία υλοποίησης της συνεισφοράς της Δημοκρατίας στην επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της Ένωσης.

(β) Για τους σκοπούς της παραγράφου (α), ο Υπουργός, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, υποβάλλει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού αναλυτική κατάσταση όλων των δαπανών που διενεργήθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό για σκοπούς εξοικονόμησης ενέργειας, προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και άλλων δαπανών που στοχεύουν άμεσα ή έμμεσα στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Καθεστώτα στήριξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

6.-(1) Για να επιτευχθεί ή για να ξεπεραστεί ο ενωσιακός στόχος που καθορίζεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 5 και η συνεισφορά της Δημοκρατίας στον εν λόγω στόχο που καθορίζεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 5, το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού, δύναται να εκδίδει καθεστώτα στήριξης που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας:

Νοείται ότι-

- (α) τα καθεστώτα στήριξης σχεδιάζονται λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ιεράρχηση των αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του περί Αποβλήτων Νόμου, με σκοπό την αποφυγή αδικαιολόγητων στρεβλώσεων στις αγορές πρώτων υλών· και
- 185(I) του 2011
6(I) του 2012
32(I) του 2014
55(I) του 2014
31(I) του 2015
3(I) του 2016
120(I) του 2016
104(I) του 2021
152(I) του 2021
48(I) του 2022.
- (β) δεν παρέχεται στήριξη για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές η οποία παράγεται από την αποτέφρωση αποβλήτων, εάν δεν έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις χωριστής συλλογής που ορίζονται στον εν λόγω Νόμο:

Νοείται περαιτέρω ότι, δεν παρέρχεται στήριξη για ενέργεια από βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που δεν πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, που καθορίζονται στις διατάξεις του περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμου.

(2) Οποιαδήποτε πρόταση του Υπουργού για καθεστώτα στήριξης, για το μέρος που αναφέρεται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν προηγούμενης διαβούλευσης του Υπουργού με τη ΡΑΕΚ:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ του Υπουργού και της ΡΑΕΚ, ο Υπουργός δύναται να υποβάλει πρόταση για καθεστώς στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο Υπουργικό Συμβούλιο, στην οποία επισυνάπτονται οι απόψεις της ΡΑΕΚ:

Νοείται περαιτέρω ότι, κατά τον καταρτισμό καθεστώτων στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δύναται να ζητούνται οι απόψεις του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ή και άλλων αρμόδιων φορέων.

- (3) Τα καθεστώτα στήριξης δύναται να περιέχουν λεπτομερείς πρόνοιες αναφορικά με-
  - (α) τις τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται σε ό,τι αφορά τον εξοπλισμό και τα συστήματα, ώστε να δύναται να επωφεληθούν από αυτά:
  - (β) τους όρους ή τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν ή να ικανοποιούν οι αιτούμενοι τέτοιων καθεστώτων στήριξης:
  - (γ) τον τρόπο, τον χρόνο και τη διαδικασία καταβολής της στήριξης.

(4) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, τα καθεστώτα στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές-

- (α) παρέχουν κίνητρα για την ενσωμάτωση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με γνώμονα την αγορά, αποφεύγοντας παράλληλα τις περιπτές στρεβλώσεις της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και λαμβάνοντας υπόψη το κόστος που ενδέχεται να προκύψει λόγω της ενσωμάτωσης της ανανεώσιμης ενέργειας στο ηλεκτρικό σύστημα και τη σταθερότητα του δικτύου·
- (β) σχεδιάζονται με τρόπο, ώστε να μεγιστοποιείται η ενσωμάτωση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και να διασφαλίζεται ότι οι παραγωγοί ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανταποκρίνονται στις τιμές της αγοράς και μεγιστοποιούν τα έσοδά τους από την αγορά και για τον σκοπό αυτό στα καθεστώτα άμεσης στήριξης των τιμών η στήριξη παρέχεται με τη μορφή προσαύξησης επί της τιμής της αγοράς, η οποία δύναται να είναι, μεταξύ άλλων, μεταβαλλόμενη ή σταθερή·

- (γ) χορηγούν στήριξη με τρόπο ανοικτό, διαφανή, ανταγωνιστικό, οικονομικά αποδοτικό και χωρίς διακρίσεις· και
- (δ) δύναται να περιέχουν πρόνοιες που να διασφαλίζουν την περιφερειακή διαφοροποίηση της ανάπτυξης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, κυρίως για να εξασφαλιστεί η οικονομικά αποδοτική ενσωμάτωση στο σύστημα της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

(5) Τα καθεστώτα στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα οποία η στήριξη χορηγείται με τη διαδικασία της υποβολής προσφορών, ώστε να εξασφαλιστεί υψηλό ποσοστό υλοποίησης των έργων που θα ενταχθούν σε αυτά-

- (α) έχουν αμερόληπτα και διαφανή κριτήρια συμμετοχής στη διαδικασία και σαφείς ημερομηνίες και κανόνες υλοποίησης των έργων· και
- (β) παρέχουν πληροφορίες για προηγούμενες διαδικασίες υποβολής προσφορών, περιλαμβανομένων των ποσοστών υλοποίησης των έργων που συμμετείχαν σε αυτές.

(6) Οι διαδικασίες υποβολής προσφορών δύναται να περιοριστούν σε συγκεκριμένες τεχνολογίες σε περίπτωση που το άνοιγμα των καθεστώτων στήριξης προς όλους τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα οδηγούσε σε κατώτερο του βέλτιστου αποτέλεσμα, όσον αφορά-

- (α) το μακροπρόθεσμο δυναμικό μίας συγκεκριμένης τεχνολογίας·
- (β) την ανάγκη επίτευξης διαφοροποίησης·
- (γ) το κόστος ενσωμάτωσης στο δίκτυο·
- (δ) τους περιορισμούς και τη σταθερότητα των δικτύων·
- (ε) για τη βιομάζα, την ανάγκη αποφυγής στρεβλώσεων των αγορών πρώτων υλών.

(7) Οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές των οποίων η δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής δεν υπερβαίνει το 1 MW και τα έργα επίδειξης, δύναται να εξαιρεθούν από-

- (α) τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (4), με την επιφύλαξη του εφαρμοστέου ενωσιακού δικαίου για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας· ή/και
- (β) διαδικασίες υποβολής προσφορών.

Συμμετοχή παραγωγών άλλων κρατών μελών σε καθεστώτα στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

7.-(1) Τα καθεστώτα στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δύναται να περιέχουν λεπτομερείς πρόνοιες, σύμφωνα με τις οποίες επιτρέπεται η συμμετοχή σε αυτά παραγωγών άλλων κρατών μελών:

Νοείται ότι, κατά τον καταρτισμό καθεστώτων στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα οποία επιτρέπεται η συμμετοχή παραγωγών άλλων κρατών μελών, περιλαμβανομένου του καταρτισμού των ποσοστών συμμετοχής και των αρχών συμμετοχής που αναφέρονται στα εδάφια (3) και (5), εφαρμόζονται οι διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 6.

(2) Τα καθεστώτα στήριξης που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) δύναται να προβλέπουν ότι η στήριξη για ένα ενδεικτικό ποσοστό της νέας ισχύος που πρόκειται να λάβει στήριξη ή ένα ενδεικτικό ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθεται για αυτή κάθε έτος, είναι ανοικτό για παραγωγούς που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη.

(3) Τα προβλεπόμενα στο εδάφιο (2) ενδεικτικά ποσοστά συμμετοχής δύναται να είναι κατά έτος τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) από τα έτη 2023 έως 2026 και τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) από τα έτη 2027 έως 2030 ή, εφόσον αυτό είναι χαμηλότερο, δύναται να ορίζονται στο επίπεδο διασυνδεσιμότητας με τα άλλα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια ενός δεδομένου έτους.

(4) Τα καθεστώτα στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που επιτρέπουν τη συμμετοχή σε παραγωγούς άλλων κρατών μελών δύναται να περιέχουν πρόνοιες σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται απόδειξη ότι πραγματοποιείται φυσική εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από άλλα κράτη μέλη για συμμετοχή σε αυτά και προς τον σκοπό αυτό, η συμμετοχή σε αυτά δύναται να περιοριστεί σε παραγωγούς που βρίσκονται σε κράτη μέλη με τα οποία υπάρχει άμεση σύνδεση μέσω γραμμών διασύνδεσης:

Νοείται ότι, τα διαζωνικά χρονοδιαγράμματα και η κατανομή δυναμικότητας δεν μεταβάλλονται, ούτε επηρεάζονται κατά άλλο τρόπο εξαιτίας των παραγωγών οι οποίοι συμμετέχουν σε διασυνοριακά καθεστώτα στήριξης, οι δε διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζονται μόνο από το αποτέλεσμα της κατανομής δυναμικότητας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

(5) Πριν από την υποβολή πρότασης στο Υπουργικό Συμβούλιο για καθεστώς στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που επιτρέπει τη συμμετοχή σε παραγωγούς άλλων κρατών μελών, ο Υπουργός συμφωνεί με τα οικεία κράτη μέλη τις αρχές συμμετοχής, περιλαμβανομένων τουλάχιστον των αρχών της κατανομής της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία τυγχάνει διασυνοριακής στήριξης.

(6) Κατά την ετοιμασία των συμφωνιών, η Δημοκρατία από κοινού με τα οικεία κράτη μέλη δύναται να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως επικουρεί τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον καθορισμό των ρυθμίσεων συνεργασίας, με την παροχή πληροφοριών και αναλύσεων, περιλαμβανομένων ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων για το άμεσο και έμμεσο κόστος και τα οφέλη της συνεργασίας, καθώς και με καθοδήγηση και εμπειρογνωμοσύνη καθ' όλη τη διαδικασία.

(7) Το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού, δύναται να εκδώσει ένα ή περισσότερα πιλοτικά καθεστώτα στήριξης, στο πλαίσιο των οποίων η στήριξη είναι ανοικτή σε παραγωγούς οι οποίοι βρίσκονται σε άλλα κράτη μέλη.

Σταθερότητα
της
χρηματοδοτικής
στήριξης.

30(I) του 2001
122(I) του 2001
139(I) του 2002
10(I) του 2003
80(I) του 2003
144(I) του 2004
117(I) του 2005
9(I) του 2007
82(I) του 2007
108(I) του 2009
46(I) του 2020.

8.-(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου, στα καθεστώτα στήριξης που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 6 και 7, το επίπεδο της στήριξη-

- (α) που χορηγείται σε έργα ανανεώσιμης ενέργειας και οι συνοδευτικοί όροι, δεν αναθεωρούνται με τρόπο ο οποίος επηρεάζει αρνητικά τα δικαιώματα που παρέχονται στο πλαίσιο αυτό και υπονομεύει την οικονομική βιωσιμότητα των έργων που λαμβάνουν ήδη στήριξη·
- (β) δύναται να προσαρμόζεται σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια, υπό την προϋπόθεση ότι τα κριτήρια αυτά καθορίζονται στο πλαίσιο του αρχικού σχεδιασμού του καθεστώτος στήριξης.

(2) Η αρμόδια αρχή θεσπίζει και δημοσιοποιεί μακροπρόθεσμο πρόγραμμα με την αναμενόμενη κατανομή της στήριξης που χορηγείται σε έργα ανανεώσιμης ενέργειας, το οποίο λειτουργεί ως πλαίσιο αναφοράς και καλύπτει τουλάχιστον τα επόμενα τρία (3) έτη.

(3) Το αναφερόμενο στο εδάφιο (2) μακροπρόθεσμο πρόγραμμα κατά περίπτωση περιέχει τα ακόλουθα:

- (α) Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα παροχής της στήριξης·
- (β) τη συχνότητα των διαδικασιών υποβολής προσφορών σε περίπτωση που εφαρμόζονται τέτοιες διαδικασίες·
- (γ) την αναμενόμενη δυναμικότητα για την οποία θα παραχωρείται στήριξη·

(δ) τον προϋπολογισμό ή τη μέγιστη μοναδιαία στήριξη που αναμένεται να διατεθεί· και

(ε) τις αναμενόμενες επιλέξιμες τεχνολογίες όπου ισχύει κάτι τέτοιο.

(4) Το πρόγραμμα επικαιροποιείται σε ετήσια βάση ή όταν κρίνεται αναγκαίο, ανάλογα με τις πρόσφατες εξελίξεις της αγοράς ή την αναμενόμενη κατανομή της στήριξης.

(5) Η αρμόδια αρχή αξιολογεί, δημοσιοποιεί και κοινοποιεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων τουλάχιστον κάθε τρία (3) έτη την αποτελεσματικότητα των εθνικών καθεστώτων στήριξης για ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και τις κυριότερες διανεμητικές επιπτώσεις τους στις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και στις επενδύσεις λαμβάνοντας υπόψη και τις επιπτώσεις των πιθανών μεταβολών των καθεστώτων στήριξης.

(6) Τα αποτελέσματα της αναφερόμενης στο εδάφιο (5) αξιολόγησης λαμβάνονται υπόψη κατά την επικαιροποίηση του προβλεπόμενου στο εδάφιο (2) μακροπρόθεσμου προγραμματισμού στήριξης και κατά την ετοιμασία των καθεστώτων στήριξης που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 6 και 7 και περιλαμβάνονται στις σχετικές εκθέσεις προόδου και στις επικαιροποιήσεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.

(7) Η αρμόδια αρχή αξιολογεί τους κανονιστικούς και διοικητικούς φραγμούς στις μακροπρόθεσμες συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και, σε συνεργασία με τη ΡΑΕΚ, τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ή οποιουσδήποτε άλλους αρμόδιους φορείς κρίνει απαραίτητο, λαμβάνει τα δέοντα μέτρα, ώστε να εξασφαλιστεί-

(α) η εξάλειψη αδικαιολόγητων φραγμών και η διευκόλυνση της υιοθέτησης τέτοιων συμβάσεων·
και

(β) ότι οι εν λόγω συμβάσεις δεν υπόκεινται σε δυσανάλογες διαδικασίες ή επιβαρύνσεις ή/και δεν εισάγουν διακρίσεις.

(8) Τα μέτρα που λαμβάνονται αναφορικά με τη διευκόλυνση της υιοθέτησης συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές περιλαμβάνονται στις σχετικές εκθέσεις προόδου και στις επικαιροποιήσεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.

9. Η μεθοδολογία υπολογισμού του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Δημοκρατίας καθορίζεται σε Διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός δυνάμει του άρθρου 45, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 της Οδηγίας.

Υπολογισμός
του μεριδίου της
ενέργειας από
ανανεώσιμες
πηγές

Πλατφόρμα
της
Ευρωπαϊκής
Ένωσης για
την ανάπτυξη
των
ανανεώσιμων
πηγών
ενέργειας
και τις
στατιστικές
μεταβιβάσεις
μεταξύ των
κρατών μελών.

10.-1) Το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού, δύναται να αποφασίζει για τη σύναψη διμερών συμφωνιών για τη στατιστική μεταβίβαση συγκεκριμένης ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από τη Δημοκρατία σε κράτος μέλος ή/και αντιστρόφως.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, η μεταβιβάζομενη ποσότητα-

(α) αφαιρείται από την ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του μεταβιβάζοντος κράτους μέλους·

(β) προστίθεται στην ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του κράτους μέλους που δέχεται τη μεταβίβαση.

(3) Οι προβλεπόμενες στο εδάφιο (1) συμφωνίες δύναται να ισχύουν για ένα ή περισσότερα ημερολογιακά έτη και κοινοποιούνται στην Επιτροπή ή οριστικοποιούνται στην Πλατφόρμα URDP το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών μετά το τέλος κάθε έτους κατά το οποίο ισχύουν.

(4) Στις πληροφορίες που ενδεχομένως να διαβιβαστούν στην Επιτροπή συγκαταλέγονται η ποσότητα και η τιμή της συγκεκριμένης ενέργειας.

(5) Αναφορικά με τις μεταβιβάσεις που οριστικοποιούνται στην Πλατφόρμα URDP, στην εν λόγω πλατφόρμα δημοσιοποιούνται τα συμμετέχοντα μέρη και οι πληροφορίες για την αντίστοιχη μεταβιβάση στο πλαίσιο των εν λόγω συναλλαγών.

(6) Οι μεταβιβάσεις οριστικοποιούνται μετά την κοινοποίησή τους στην Επιτροπή από όλα τα εμπλεκόμενα στη μεταβιβάση κράτη μέλη ή αφού εκπληρωθούν όλοι οι όροι εκκαθάρισης στην Πλατφόρμα URDP, ανάλογα με την περίπτωση.

Κοινά έργα μεταξύ της Δημοκρατίας και κρατών μελών.

11.-(1)(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού, δύναται να αποφασίζει για τη σύναψη διμερών ή πολυμερών συμφωνιών μεταξύ της Δημοκρατίας και κρατών μελών σε κοινά έργα οποιουδήποτε τύπου τα οποία αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές.

(β) Στις προβλεπόμενες στην παράγραφο (α) συμφωνίες δύναται να συμμετέχουν ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι όπως και οι τοπικές διοικήσεις δύναται να προτείνουν στην αρμόδια αρχή την τεχνολογία που πρόκειται να αναπτυχθεί στα πλαίσια κοινών έργων, την εγκατεστημένη δυναμικότητα και την τοποθεσία υλοποίησης του έργου, υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις συμφωνίες που εγκρίνει το Υπουργικό Συμβούλιο με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α).

(γ) Ο Υπουργός, κατά τη διαμόρφωση πρότασης που αφορά κοινά έργα μεταξύ της Δημοκρατίας και κράτους μέλους για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές τα οποία θα υλοποιηθούν στη Δημοκρατία, διαβουλεύεται με τη ΡΑΕΚ:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ του Υπουργού και της ΡΑΕΚ για το μέρος που αναφέρεται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ο Υπουργός δύναται να υποβάλει πρόταση για κοινό έργο μεταξύ της Δημοκρατίας και κράτους μέλους στο Υπουργικό Συμβούλιο στην οποία επισυνάπτονται οι απόψεις της ΡΑΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου:

Νοείται περαιτέρω ότι, κατά τον καταρτισμό πρότασης που αφορά κοινό έργο μεταξύ της Δημοκρατίας και κράτους μέλους, δύναται να ζητούνται οι απόψεις του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ή/και άλλων αρμόδιων φορέων.

(2) Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί στην Επιτροπή το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή της ενέργειας για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται από οποιοδήποτε κοινό έργο υλοποιήθηκε στη Δημοκρατία ή σε άλλο κράτος μέλος, στο πλαίσιο των προβλεπόμενων στο εδάφιο (1) συμφωνιών, το οποίο άρχισε να λειτουργεί μετά την 25^η Ιουνίου 2009 ή από την αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης που ανακαινίστηκε μετά την ανωτέρω ημερομηνία και η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους ή της Δημοκρατίας για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου.

(3) Η κοινοποίηση που προβλέπεται στο εδάφιο (2) περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- (α) Την περιγραφή της προβλεπόμενης εγκατάστασης ή την ταυτοποίηση της ανακαινισθείσας εγκατάστασης·
- (β) τον προσδιορισμό του ποσοστού ή της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας ή της ενέργειας για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές η οποία πρόκειται να καταλογιστεί στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του άλλου κράτους μέλους·
- (γ) τον καθορισμό του κράτους μέλους εξ ονόματος του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση· και
- (δ) τον καθορισμό της περιόδου, σε ολόκληρα ημερολογιακά έτη, κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια ή η ενέργεια για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές πρόκειται να καταλογιστεί στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του άλλου κράτους μέλους.

(4) Η διάρκεια ενός κοινού έργου, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου δύναται να εκτείνεται χρονικά πέραν του έτους 2030.

(5) Οι κοινοποιήσεις που διενεργούνται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου δεν τροποποιούνται ή αποσύρονται χωρίς τη συναίνεση της Δημοκρατίας και του κράτους μέλους που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο (γ) του εδαφίου (3).

(6) Η Δημοκρατία από κοινού με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δύναται να αιτηθούν προς την Επιπροπή τη διευκόλυνση της εκτέλεσης κοινών έργων μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως μέσω της χορήγησης ειδικής τεχνικής βοήθειας και συνδρομής για την υλοποίηση έργων.

Επιπτώσεις
των κοινών
έργων μεταξύ¹
κρατών μελών.

12.-1) Η αρμόδια αρχή εντός τριών (3) μηνών από το τέλος κάθε έτους που περιλαμβάνεται στην περίοδο που ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου (δ) του εδαφίου (3) του άρθρου 11 αποστέλλει στην Επιπροπή και στο κράτος μέλος εξ ονόματος του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση κοινοποιητική επιστολή, στην οποία αναφέρονται τουλάχιστον-

- (α) η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή ενέργειας για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές που παρήχθη κατά τη διάρκεια του έτους από την εγκατάσταση η οποία αποτελεί αντικείμενο της κοινοποίησης δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 11· και
- (β) η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή ενέργειας για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές η οποία παρήχθη κατά τη διάρκεια του έτους από την εν λόγω εγκατάσταση και η οποία θα καταλογιστεί στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με τους όρους της κοινοποίησης.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή ενέργειας για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1)-

- (α) αφαιρείται από την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή ενέργειας για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Δημοκρατίας· και
- (β) προστίθεται στην ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή ενέργειας για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του κράτους μέλους, που λαμβάνει την κοινοποιητική επιστολή από τη Δημοκρατία δυνάμει του εδαφίου (1).

Κοινά έργα
μεταξύ
Δημοκρατίας
και τρίτων
χωρών.

13.-1)(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού, δύναται να αποφασίζει για τη σύναψη διμερών ή πολυμερών συμφωνιών με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες ή/και σε συνεργασία με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη για οποιουδήποτε τύπου κοινά έργα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

- (β) Η αναφερόμενη στην παράγραφο (α) συνεργασία, στην οποία δύναται να συμμετέχουν ιδιωτικοί φορείς, πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό του διεθνούς δικαίου.

- (γ) Οι ιδιωτικοί φορείς δύναται να προτείνουν στην αρμόδια αρχή την τεχνολογία που πρόκειται να αναπτυχθεί στα πλαίσια των κοινών έργων, την εγκατεστημένη δυναμικότητα και την τοποθεσία υλοποίησης του έργου, υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις συμφωνίες που προκύπτουν από τις συνεργασίες που εγκρίνει το Υπουργικό Συμβούλιο σύμφωνα με την παράγραφο (α).

- (δ) Ο Υπουργός, κατά τη διαμόρφωση πρότασης που αφορά κοινά έργα μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτων χωρών για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές τα οποία θα υλοποιηθούν στη Δημοκρατία, διαβουλεύεται με τη ΡΑΕΚ:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ του Υπουργού και της ΡΑΕΚ, ο Υπουργός δύναται να υποβάλει πρόταση για κοινό έργο μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτης χώρας για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο Υπουργικό Συμβούλιο, στην οποία επισυνάπτονται οι απόψεις της ΡΑΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου:

Νοείται περαιτέρω ότι, κατά τον καταρτισμό πρότασης που αφορά κοινό έργο μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτης χώρας, δύναται να ζητούνται οι απόψεις του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ή/και άλλων αρμόδιων φορέων.

(2) Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές σε τρίτη χώρα λαμβάνεται υπόψη μόνο για σκοπούς υπολογισμού των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Δημοκρατίας, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) Η ηλεκτρική ενέργεια καταναλίσκεται εντός της Δημοκρατίας και η προϋπόθεση αυτή θεωρείται ότι πληρούται, όταν-
- (i) ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ισοδύναμη προς την καταλογιζόμενη ηλεκτρική ενέργεια έχει οριστεί σαφώς στο κατανεμημένο δυναμικό διασύνδεσης από όλους τους αρμόδιους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς στη χώρα προέλευσης, στη Δημοκρατία και, ανάλογα με την περίπτωση, σε κάθε τρίτη χώρα διέλευσης·
  - (ii) ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ισοδύναμη προς την καταλογιζόμενη ηλεκτρική ενέργεια έχει εγγραφεί σαφώς στον ισολογισμό του αρμόδιου φορέα εκμετάλλευσης συστήματος μεταφοράς από την ενωσιακή πλευρά διασύνδεσης· και
  - (iii) το οριζόμενο δυναμικό και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας από την εγκατάσταση που αναφέρεται στην παράγραφο (β) αφορούν την ίδια χρονική περίοδο·
- (β) η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από εγκατάσταση η οποία άρχισε να λειτουργεί μετά την 25^η Ιουνίου 2009 ή από το αυξημένο δυναμικό εγκατάστασης η οποία ανακαινίστηκε μετά την ημερομηνία αυτή, στο πλαίσιο κοινού έργου που αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (1)·
- (γ) για την παραγόμενη και εξαγόμενη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχει χορηγηθεί στήριξη δυνάμει καθεστώτος στήριξης τρίτης χώρας, πλην της επενδυτικής ενίσχυσης που χορηγείται στην εγκατάσταση· και
- (δ) η ηλεκτρική ενέργεια έχει παραχθεί, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο σε τρίτη χώρα η οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιώδων Ελευθεριών ή άλλων διεθνών συμβάσεων ή συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

(3) Για τους σκοπούς του εδαφίου (4), η αρμόδια αρχή δύναται να ζητήσει από την Επιτροπή να λαμβάνεται υπόψη η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται και καταναλίσκεται σε τρίτη χώρα στο πλαίσιο της κατασκευής ηλεκτρικής διασύνδεσης με εξαιρετικά μεγάλο χρονικό περιθώριο αποπεράτωσης μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτης χώρας, υπό τους ακόλουθους όρους:

- (α) Η κατασκευή του σταθμού διασύνδεσης να έχει αρχίσει το αργότερο έως την 31^η Δεκεμβρίου 2026·
- (β) ο σταθμός διασύνδεσης να μην δύναται να αρχίσει τη λειτουργία του πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2030·
- (γ) ο σταθμός διασύνδεσης να δύναται να αρχίσει τη λειτουργία του το αργότερο έως την 31^η Δεκεμβρίου 2032·
- (δ) ο σταθμός διασύνδεσης, αφού αρχίσει να λειτουργεί, να χρησιμοποιείται για την εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην Ένωση σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2)·
- (ε) η εφαρμογή να σχετίζεται με κοινό έργο που πληροί τα κριτήρια που προβλέπονται στις διατάξεις των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (2) και να χρησιμοποιεί τον σταθμό διασύνδεσης, αφού τεθεί σε λειτουργία και με ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που να μην είναι μεγαλύτερη από την ποσότητα που θα εξάγεται στην Ένωση, αφού αρχίσει η λειτουργία του σταθμού διασύνδεσης.

(4)(α) Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί στην Επιτροπή το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από οποιαδήποτε εγκατάσταση στην επικράτεια τρίτης χώρας η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Δημοκρατίας για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου.

(β) Όταν, πέραν της Δημοκρατίας, εμπλέκονται και άλλα κράτη μέλη, η κατανομή του ποσοστού ή της ποσότητας μεταξύ των κρατών μελών κοινοποιείται στην Επιτροπή και δεν υπερβαίνει το ποσοστό ή την ποσότητα που όντως εξάγεται και καταναλίσκεται στην Ένωση και που αντιστοιχεί στην ποσότητα που αναφέρεται στις υποπαραγάφους (i) και (ii) της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) και πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο (α) του εν λόγω εδαφίου.

(γ) Σε περίπτωση που το ποσοστό ή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας καταλογίζεται στον συνολικό εθνικό στόχο της Δημοκρατίας, η κοινοποίηση γίνεται από την αρμόδια αρχή.

(5) Η κοινοποίηση δυνάμει του εδαφίου (4)-

- (α) περιγράφει την προβλεπόμενη εγκατάσταση ή ταυτοποιεί την ανακαινισθείσα εγκατάσταση;
- (β) προσδιορίζει το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από την εγκατάσταση, η οποία θα καταλογίστει στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Δημοκρατίας, καθώς και, τηρουμένης της εμπιστευτικότητας, τις αντίστοιχες χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις·
- (γ) διευκρινίζει την περίοδο σε ολόκληρα ημερολογιακά έτη κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Δημοκρατίας· και
- (δ) περιλαμβάνει γραπτή αποδοχή των προβλεπομένων στις παραγράφους (β) και (γ) από την τρίτη χώρα στην επικράτεια της οποίας θα λειτουργήσει η εγκατάσταση και μία ένδειξη του ποσοστού ή της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από την εγκατάσταση και θα χρησιμοποιηθεί εντός αυτής της τρίτης χώρας.

(6) Η διάρκεια ενός κοινού έργου όπως αναφέρεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου δύναται να εκτείνεται χρονικά πέραν του έτους 2030.

(7) Οι κοινοποιήσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου τροποποιούνται ή αποσύρονται, μόνο σε περίπτωση που υπάρχει κοινή συμφωνία μεταξύ της Δημοκρατίας και της τρίτης χώρας που αναγνώρισε το κοινό έργο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (δ) του εδαφίου (5).

(8) Η Δημοκρατία μαζί με τα άλλα κράτη μέλη και την Ένωση παροτρύνουν τα αρμόδια όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας να λάβουν, σύμφωνα με τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας, τα μέτρα που απαιτούνται, ώστε να επιτρέπεται στα συμβαλλόμενα μέρη να εφαρμόζουν τις διατάξεις περί συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών που ορίζονται στον παρόντα Νόμο.

Επιπτώσεις
των κοινών
έργων μεταξύ
Δημοκρατίας
και τρίτων
χωρών.

14.-(1) Εντός δώδεκα (12) μηνών από το τέλος κάθε έτους, που περιλαμβάνεται στην περίοδο που ορίζεται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (5) του άρθρου 13, η αρμόδια αρχή εκδίδει κοινοποιητική επιστολή στην οποία αναφέρονται-

- (α) η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους από την εγκατάσταση η οποία αποτελεί αντικείμενο της κοινοποίησης δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 13·
- (β) η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους από την εγκατάσταση, η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας της Δημοκρατίας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με την κοινοποίηση δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 13· και
- (γ) η απόδειξη συμμόρφωσης προς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 13.

(2) Η αρμόδια αρχή υποβάλλει επιστολή κοινοποίησης στην Επιτροπή και στην τρίτη χώρα η οποία έχει αναγνωρίσει το έργο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (δ) του εδαφίου (5) του άρθρου 13, στην οποία αναφέρονται.

(3) Για τον υπολογισμό των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές και κοινοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1), προστίθεται στην ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Δημοκρατίας.

Κοινά
καθεστώτα
στήριξης.

15.-1) Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων της Δημοκρατίας δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 7, το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού, δύναται να αποφασίσει να συνενώσει ή να συντονίσει μερικώς καθεστώς στήριξης της Δημοκρατίας με καθεστώς ενός ή περισσότερων κρατών μελών με τη σύναψη διμερών ή πολυμερών συμφωνιών με αυτά:

Νοείται ότι, κατά τον καταρτισμό κοινών καθεστώτων στήριξης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μεταξύ της Δημοκρατίας και ενός ή περισσότερων κρατών μελών εφαρμόζονται οι διατάξεις του έδαφου (2) του άρθρου 6.

(2) Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο έδαφο (1), ορισμένη ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία παράγεται στο έδαφος συμμετέχοντος κράτους μέλους δύναται να καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Δημοκρατίας ή και αντίστροφα, εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος-

- (α) προβαίνει σε στατιστική μεταβίβαση συγκεκριμένων ποσοτήτων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από ένα κράτος μέλος στη Δημοκρατία ή και αντίστροφα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10· ή
- (β) καθιερώνει κανόνα κατανομής για τον οποίο συμφωνούν τα συμμετέχοντα στη συμφωνία κράτη μέλη και βάσει του οποίου ποσότητες ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατανέμονται μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών και ο δε κανόνας κατανομής κοινοποιείται από την αρμόδια αρχή στην Επιτροπή το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από το τέλος του πρώτου έτους κατά το οποίο ισχύει.

(3) Εντός τριών (3) μηνών από το τέλος κάθε έτους, η αρμόδια αρχή η οποία προέβη σε κοινοποίηση δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (β) του έδαφου (2), αποστέλλει επιστολή κοινοποίησης στην Επιτροπή και σε όλα τα συμμετέχοντα στη συμφωνία κράτη μέλη στην οποία αναφέρεται η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή ενέργειας για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές η οποία παρήχθη κατά τη διάρκεια του έτους και η οποία υπόκειται στον κανόνα κατανομής.

(4) Για σκοπούς υπολογισμού των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή ενέργειας για θέρμανση ή/και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με το έδαφο (3) ανακατανέμεται μεταξύ των συμμετεχόντων στη συμφωνία κρατών μελών σύμφωνα με τον κοινοποιηθέντα κανόνα κατανομής.

(5) Η Δημοκρατία μαζί με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δύναται να αιτηθούν προς την Επιτροπή να διευκολύνει τη θέσπιση κοινών καθεστώτων στήριξης μεταξύ κρατών μελών μέσω της διανομής κατευθυντήριων γραμμών και βέλτιστων πρακτικών.

Αύξηση
δυναμικότητας.

16. Για τους σκοπούς των διατάξεων του έδαφου (2) του άρθρου 11 και της παραγράφου (β) του έδαφου (2) του άρθρου 13, οι μονάδες ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που οφείλονται σε αύξηση δυναμικότητας της εγκατάστασης θεωρείται ότι παρήχθησαν από χωριστή εγκατάσταση η οποία άρχισε να λειτουργεί τη στιγμή κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η αύξηση δυναμικότητας.

Διαδικασίες
έγκρισης,
πιστοποίησης
και χορήγησης
άδειας.

17.-1) Όλες οι αρμόδιες αρχές, περιλαμβανομένων των κυβερνητικών τμημάτων και υπηρεσιών, ανεξάρτητων αρχών και οργανισμών, καθώς και των τοπικών αρχών, οι οποίες εμπλέκονται με τις διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας που εφαρμόζονται στους σταθμούς, τα σχετικά δίκτυα μεταφοράς και διανομής για-

- (α) την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τηρουμένων των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου·
- (β) την παραγωγή ενέργειας για θέρμανση ή ψύξη από ανανεώσιμες πηγές·
- (γ) τη διαδικασία μεταποίησης της βιομάζας σε βιοκαύσιμα, βιορευστά, καύσιμα βιομάζας ή άλλα ενεργειακά προϊόντα και σε ανανεώσιμα υγρά ή αέρια καύσιμα και καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης, τηρουμένων των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου·
- (δ) την αποθήκευση ενέργειας, τηρουμένων των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου·

διασφαλίζουν ότι αυτές είναι αναλογικές και αναγκαίες και συμβάλλουν στην εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση.

(2) Εντός εππά (7) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο εδάφιο (1) λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα, για να εξασφαλίσουν ότι-

- (α) οι διοικητικές διαδικασίες απλουστεύονται και διεκπεραιώνονται με ταχείες διαδικασίες στο κατάλληλο διοικητικό επίπεδο και ορίζονται προβλέψιμα χρονοδιαγράμματα για τις διαδικασίες που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1);
- (β) οι κανόνες για την έγκριση, την πιστοποίηση και τη χορήγηση άδειας είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αναλογικοί, δεν δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ των αιτούντων και λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας;
- (γ) τα διοικητικά τέλη που καταβάλλουν οι καταναλωτές, πολεοδόμοι, αρχιτέκτονες, κατασκευαστές, εγκαταστάτες και προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων είναι διαφανή και ανάλογα του κόστους· και
- (δ) για αποκεντρωμένα συστήματα παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές καθορίζονται απλουστευμένες και λιγότερο επαχθείς διαδικασίες, περιλαμβανομένης και της απλής κοινοποίησης στις αρμόδιες αρχές, για τη χορήγηση άδειας ή άλλων απαραίτητων γνωμοδοτήσεων.

και μεριμνούν για την ετοιμασία και έκδοση σχετικών Κανονισμών, Διαπαγμάτων, Γνωστοποιήσεων, αποφάσεων ή/και άλλων πράξεων, ανάλογα με την περίπτωση, δυνάμει των οικείων νομοθεσιών.

Οργάνωση και διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης.

18.-(1) Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ορίζεται σημείο επαφής, καλούμενο ως «Υπηρεσία Ενιαίας Εξυπηρέτησης», το οποίο, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, συντονίζει, παρέχει καθοδήγηση και διευκολύνει το σύνολο της διοικητικής διαδικασίας αδειοδότησης και παραμένει το μοναδικό σημείο επικοινωνίας του αιτητή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης.

(2) Η διαδικασία αδειοδότησης σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου περιλαμβάνει όλες τις διαδικασίες από τη βεβαίωση παραλαβής της αίτησης μέχρι την κοινοποίηση του αποτελέσματος της διαδικασίας και καλύπτει-

- (α) όλες τις σχετικές διοικητικές άδειες και εγκρίσεις που απαιτούνται από τις εκάστοτε εν ισχύ ονομοθεσίες για την κατασκευή, εγκατάσταση, ανανέωση και λειτουργία σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- (β) τις διοικητικές διαδικασίες για τις εγκρίσεις ή αδειοδοτήσεις για την κατασκευή των απαραίτητων υποδομών που απαιτούνται για τη σύνδεση των σταθμών στο δίκτυο μεταφοράς ή διανομής· και
- (γ) οποιεσδήποτε άλλες διαδικασίες για αδειοδοτήσεις ή εγκρίσεις είναι αναγκαίες και δεν αναφέρονται ρητά στις παραγράφους (α) και (β).

(3) Η Υπηρεσία Ενιαίας Εξυπηρέτησης-

- (α) καθοδηγεί τον αιτούντα κατά τη διοικητική διαδικασία αδειοδότησης με διαφανή τρόπο έως την έκδοση μίας ή περισσότερων αποφάσεων από τις αρμόδιες αρχές στο τέλος της διαδικασίας·
- (β) παρέχει στον αιτούντα όλες τις αναγκαίες πληροφορίες·
- (γ) εμπλέκει και άλλες διοικητικές αρχές που ενδεχομένως σχετίζονται με την αίτηση.

(4) Οι αιτούντες δύνανται να υποβάλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα σε ψηφιακή μορφή και όλες οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ταυτόχρονη πρόσβαση στο ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής των εν λόγω εγγράφων.

(5)(α) Η Υπηρεσία Ενιαίας Εξυπηρέτησης ετοιμάζει, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές, εγχειρίδιο διαδικασιών και απαιτήσεων για τους φορείς υλοποίησης έργων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, το οποίο αναρτάται και στο διαδίκτυο.

(β) Το εγχειρίδιο διαδικασιών και απαιτήσεων περιέχει ειδική αναφορά και στα έργα μικρής κλίμακας και στα έργα αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

(γ) Οι πληροφορίες που παρέχονται στο διαδίκτυο καθοδηγούν τον αιτούντα για το σύνολο της διοικητικής διαδικασίας αδειοδότησης και για τη μέγιστη χρονική διάρκεια αδειοδότησης.

(6) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (11), οι αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας μεριμνούν, ώστε η διαδικασία αδειοδότησης που αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (2) να μην υπερβαίνει τους εππά (7) μήνες για τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, περιλαμβανομένων όλων των διαδικασιών των σχετικών αρμόδιων αρχών:

Νοείται ότι, η εξέταση της πληρότητας της αίτησης ολοκληρώνεται κατά την ημέρα κατάθεσης της αίτησης.

(7) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (11), οι αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας μεριμνούν, ώστε η διαδικασία αδειοδότησης για εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών με δυναμικότητα ηλεκτρικής ενέργειας μικρότερη από 150 kW να μην υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες:

Νοείται ότι, η εξέταση της πληρότητας της αίτησης ολοκληρώνεται κατά την ημέρα κατάθεσης της αίτησης.

(8) Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η διάρκεια της περιόδου αδειοδότησης που αναφέρεται στις διατάξεις των εδαφίων (6) και (7) δύναται να παραταθεί μέχρι τέσσερις (4) επιπλέον μήνες.

(9)(α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (11) και ανεξαρτήτως των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή Κανονισμών, Διαταγμάτων, αποφάσεων ή Γνωστοποιήσεων που εκδίδονται δυνάμει αυτών, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι η διαδικασία αδειοδότησης για εγκαταστάση φωτοβολταϊκών συστημάτων επί του κελύφους υφιστάμενης οικοδομής είναι απλουστευμένη, διεκπεραιώνεται μεταξύ ΡΑΕΚ και Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και η ολοκλήρωσή της δεν υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα:

Νοείται ότι, η εξέταση της πληρότητας της αίτησης ολοκληρώνεται κατά την ημέρα κατάθεσης της αίτησης.

(β) Η ευθύνη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις όλων των οικείων νομοθεσιών βαρύνει τον προμηθευτή και εγκαταστάτη του φωτοβολταϊκού συστήματος.

(γ) Για σκοπούς της προβλεπόμενης στην παράγραφο (α) διαδικασίας, σχέδια χορηγιών, Κανονισμοί, Διατάγματα, αποφάσεις ή/και Γνωστοποιήσεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου Νόμου, συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος εδαφίου.

(10) Οι αρμόδιες αρχές που εμπλέκονται στις διαδικασίες αδειοδότησης διασφαλίζουν ότι οι αιτούντες έχουν εύκολη πρόσβαση σε απλές διαδικασίες επίλυσης διαφορών για τη διαδικασία αδειοδότησης και την έκδοση αδειών εγκαταστάσεων και λειτουργίας σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, περιλαμβανομένων κατά περίπτωση εναλλακτικών μηχανισμών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.

(11) Οι προθεσμίες που αναφέρονται στις διατάξεις των εδαφίων (6) έως (9) ισχύουν, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία, στις περιπτώσεις δικαστικών προσφυγών, ένδικων μέσων και άλλων διαδικασών ενώπιον δικαστηρίου και εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών, περιλαμβανομένων διαδικασιών προσφυγής και εξωδικαστικών προσφυγών και βοηθημάτων, και δύναται να παραταθούν για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν οι εν λόγω διαδικασίες.

(12)(α) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού, διασφαλίζει ότι υπάρχουν απλουστευμένες και εξορθολογισμένες διαδικασίες χορήγησης αδειών για τη διευκόλυνση της ανανέωσης της ενεργειακής πηγής υφιστάμενων σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μέσω απλουστευμένης και ταχείας διαδικασίας αδειοδότησης από όλες τις καθ' ύλην αρμόδιες αρχές, η συνολική διάρκεια της οποίας δεν υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες:

Νοείται ότι, σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως για επιτακτικούς λόγους ασφάλειας, όταν το έργο ανανέωσης ενεργειακής πηγής επηρεάζει σημαντικά την αρχική δυναμικότητα, το μέγεθος ή την απόδοση του δικτύου ή της εγκατάστασης, η αναφερόμενη στην παράγραφο (α) περίοδος δύναται να παραταθεί για ακόμη τέσσερις (4) μήνες.

(β) Αντί της προβλεπόμενης στην παράγραφο (α) διαδικασίας, έργο ανανέωσης δύναται να συνδεθεί στο δίκτυο τηρουμένων κατ' αναλογίαν των διαδικασιών απλής κοινοποίησης που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 49 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, εφόσον προηγουμένως εξασφαλιστεί η γνωμοδότηση των αρμόδιων αρχών ότι το έργο δεν αναμένεται να επιφέρει σοβαρές αρνητικές περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις.

(γ) Οι αναφερόμενες στην παράγραφο (β) αρμόδιες αρχές γνωμοδοτούν εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης του έργου σε αυτές.

(δ) Σε περίπτωση εξασφάλισης θετικής γνωμοδότησης από τις αναφερόμενες στην παράγραφο (β) αρμόδιες αρχές, οι αρχές οι οποίες έχουν εξουσία να εκδίδουν άδεια, σύμφωνα με τους οικείους Νόμους και Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτών, χορηγούν αυτομάτως άδεια στο έργο και σε περίπτωση που έστω μία από τις εν λόγω αρμόδιες αρχές γνωμοδοτήσει αρνητικά, ισχύουν οι προθεσμίες που ορίζει η προβλεπόμενη στην παράγραφο (α) διαδικασία.

(ε) Ο Υπουργός δύναται, με Διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 45, να ορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την ειδική διαδικασία χορήγησης αδειών που προβλέπεται στις διατάξεις των παραγράφων (α) και (β).

(13) Τα χρονοδιαγράμματα που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 17 και 18 υπερισχύουν έναντι οποιωνδήποτε άλλων χρονοδιαγραμμάτων προβλέπονται σε οποιουσδήποτε άλλους Νόμους, ή Κανονισμούς, Διατάγματα, αποφάσεις ή Γνωστοποίησεις που εκδίδονται δυνάμει αυτών, που ρυθμίζουν τα ζητήματα που προβλέπονται στα εν λόγω άρθρα.

Πληροφόρηση και κατάρτιση. 19.-(1) Η αρμόδια αρχή με τη συμμετοχή, όπου κρίνεται σκόπιμο, άλλων κρατικών υπηρεσιών, τοπικών και περιφερειακών αρχών, φορέων, ιδρυμάτων και οργανώσεων εξασφαλίζει ότι-

- (α) πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα στήριξης διατίθενται σε όλους τους ενδιαφερομένους, περιλαμβανομένων των καταναλωτών, των καταναλωτών χαμηλού εισοδήματος, των ευάλωτων καταναλωτών, των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, σε κατασκευαστές, εγκαταστάτες, αρχιτέκτονες, μηχανικούς, προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας και σε προμηθευτές οχημάτων συμβατών με τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας και ευφυών συστημάτων μεταφορών·
- (β) παρέχονται οδηγίες προς όλους τους ενδιαφερομένους, ιδίως στους πολεοδόμους, στους μηχανικούς και στους αρχιτέκτονες, ώστε αυτοί να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τον βέλτιστο συνδυασμό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τεχνολογιών υψηλής απόδοσης, καθώς και τηλεόραμανσης ή τηλεψύξης κατά τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, τη δόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών, εμπορικών ή οικιστικών ζωνών· και
- (γ) εκπονούνται προγράμματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, παροχής οδηγιών ή κατάρτισης για την ενημέρωση των πολιτών αναφορικά με τους τρόπους με τους οποίους δύναται να ασκούν ως ενεργοί πελάτες τα δικαιώματά τους και για τα πλεονεκτήματα και τις πρακτικές λεπτομέρειες, περιλαμβανομένων των τεχνικών και οικονομικών πτυχών, της ανάπτυξης και της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μεταξύ άλλων, μέσω της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή στο πλαίσιο κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας.

(2)(α) Οι προμηθευτές του εξοπλισμού και των συστημάτων για τη χρήση θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές διαθέτουν προς το κοινό πληροφορίες σχετικά με τα καθαρά οφέλη, το κόστος και την ενεργειακή απόδοσή τους, την αειφόρο χρήση και τα οικολογικά χαρακτηριστικά των προϊόντων.

(β) Οι πληροφορίες και ο τρόπος παραχώρησης των αναφερόμενων στην παράγραφο (α) καθορίζονται στις διατάξεις του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου και του περί της Σήμανσης της Ενεργειακής Απόδοσης, της Κατανάλωσης Ενέργειας και Λοιπών Πόρων από τα Συνδεόμενα με την Ενέργεια Προϊόντα κατά τη Χρήση τους Νόμου ή/και σε Διατάγματα που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 45.

Τεχνικές
προδιαγραφές.

20.-(1) Η αρμόδια αρχή, κατόπιν διαβούλευσης με άλλους εμπλεκόμενους φορείς ή αρχές, ορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές που απαιτείται να πληρούν ο εξοπλισμός και τα συστήματα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, για να δύναται να επωφεληθούν από καθεστώτα στήριξης.

(2) Σε περίπτωση που υπάρχουν ευρωπαϊκά πρότυπα, περιλαμβανομένων οικολογικών σημάτων, ενεργειακών σημάτων και άλλων τεχνικών συστημάτων αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς φορείς τυποποίησης, οι τεχνικές προδιαγραφές που προβλέπονται στο εδάφιο (1) συμμορφώνονται με τα εν λόγῳ πρότυπα.

(3) Οι τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) δεν προβλέπουν πού πρέπει να πιστοποιούνται ο εξοπλισμός και τα συστήματα και δεν συνιστούν εμπόδιο στην ορθή λειτουργία της αγοράς.

Υποχρεώσεις
ενσωμάτωσης
και ανάπτυξης
ανανεώσιμων
πηγών
ενέργειας.

21.-(1) Όλες οι αρμόδιες αρχές, περιλαμβανομένων των κυβερνητικών τμημάτων και υπηρεσιών, ανεξάρτητων αρχών και οργανισμών, καθώς και τοπικών αρχών, ρυθμίζουν την ενσωμάτωση και την ανάπτυξη της ανανεώσιμης ενέργειας, μεταξύ άλλων, την αυτοκατανάλωση ανανεώσιμης ενέργειας και τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, καθώς και τη χρήση της αναπόφευκτης απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης κατά τον προγραμματισμό, περιλαμβανομένου-

- (α) του έγκαιρου χωροταξικού σχεδιασμού· και
- (β) του σχεδιασμού, της κατασκευής και της ανακαίνισης αστικών υποδομών, βιομηχανικών, εμπορικών και οικιστικών περιοχών και ενεργειακών υποδομών, περιλαμβανομένων των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, τηλεθέρμανσης και τηλεψυξης, φυσικού αερίου και εναλλακτικών καυσίμων.

(2) Όλες οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) παροτρύνουν τους τοπικούς διοικητικούς φορείς να περιλαμβάνουν συστήματα θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές στον πολεοδομικό προγραμματισμό των υποδομών πόλεων, κατά περίπτωση, και να διαβουλεύονται με τους διαχειριστές των δικτύων, ώστε να αντικατοπτρίζεται ο αντίκτυπος των προγραμμάτων ενέργειακής απόδοσης και ανταπόκρισης της ζήτησης, καθώς και των ειδικών διατάξεων για την αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και για τις κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στα σχέδια ανάπτυξης υποδομών των διαχειριστών δικτύων.

Προώθηση των
ανανεώσιμων
πηγών
ενέργειας στα
κτίρια.

22.-(1) Η αρμόδια αρχή μεριμνά για την εισαγωγή των κατάλληλων μέτρων που θα αυξήσουν το μερίδιο κάθε μορφής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον οικοδομικό τομέα, με τη συμπερίληψη στις απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης κτιρίου, που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου, απαιτήσεων για χρήση στοιχειώδους επιπέδου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε νέα κτίρια και κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας ή με άλλο τρόπο με ισοδύναμο αποτέλεσμα:

Νοείται ότι, ο καθορισμός απαιτήσεων για χρήση στοιχειώδους επιπέδου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε νέα κτίρια και κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας αντικατοπτρίζει τα αποτελέσματα του υπολογισμού των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των απαιτήσεων ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης, όπως καθορίζεται στις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου.

(2) Η θέσπιση των μέτρων που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) ή καθεστώτων στήριξης δύναται να λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, εθνικά μέτρα που αφορούν ουσιαστικές αυξήσεις της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της τοπικής αποθήκευσης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης σε σχέση με τη συμπαραγωγή και τα κτίρια υψηλής ενέργειακής απόδοσης ή σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας.

(3) Η θέσπιση των μέτρων που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) ισχύει για τις ένοπλες δυνάμεις μόνο στο μέτρο που η εφαρμογή τους δεν έρχεται σε σύγκρουση με τη φύση και τον κύριο στόχο των δραστηριοτήτων των ένοπλων δυνάμεων και με την εξαίρεση του υλικού που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για στρατιωτικούς σκοπούς.

(4) Κάθε νέο δημόσιο κτίριο και κάθε δημόσιο κτίριο που υφίσταται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, διαδραματίζει υποδειγματικό ρόλο στο πλαίσιο των διατάξεων του παρόντος Νόμου και η συμμόρφωση με την πιο πάνω υποχρέωση δύναται να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με την κατασκευή ή ανακαίνιση δημόσιων κτιρίων σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας ή με πρόβλεψη ότι οι στέγες των δημόσιων κτιρίων ή μικτών ιδιωτικών-δημόσιων κτιρίων χρησιμοποιούνται από τρίτους για εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

(5) Η αρμόδια αρχή προωθεί τη χρήση συστημάτων και εξοπλισμού θέρμανσης και ψύξης που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και επιτυγχάνουν σημαντική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια και για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιούνται ενεργειακά ή οικολογικά σύμματα ή άλλα κατάλληλα πιστοποιητικά ή πρότυπα που αναπτύχθηκαν σε εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο, όπου αυτά υφίστανται, όπως οι απαιτήσεις για τεχνικά συστήματα κτιρίου που καθορίζονται με βάση τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο.

(6) Η αρμόδια αρχή διασφαλίζει την παροχή επαρκών πληροφοριών και συμβουλών για εναλλακτικές επιλογές ανανεώσιμης ενέργειας υψηλής ενεργειακής απόδοσης, καθώς και για τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά κίνητρα σε περίπτωση αντικατάστασης των παλαιών συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού με στόχο την ενίσχυση της αύξησης του ποσοστού αντικατάστασης παλαιών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης και της μετάβασης σε λύσεις που βασίζονται σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου.

(7) Η αρμόδια αρχή διενεργεί εκτίμηση του δυναμικού στον τομέα της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της χρήσης της απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης για θέρμανση και ψύξη, η οποία περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, χωρική ανάλυση των περιοχών που ενδέκινονται για ανάπτυξη χαμηλού οικολογικού κινδύνου και το δυναμικό για έργα μικρής κλίμακας σε επίπεδο νοικοκυριών και περιλαμβάνεται στη δεύτερη περιεκτική αξιολόγηση που απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πρώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου, για πρώτη φορά έως την 31^η Δεκεμβρίου 2020 και στις επόμενες επικαιροποιήσεις των περιεκτικών αξιολογήσεων.

Εγγυήσεις προέλευσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

23.-(1) Για σκοπούς απόδειξης στους τελικούς πελάτες του μεριδίου ή της ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο ενεργειακό μείγμα προμηθευτή ενέργειας και στην ενέργεια που παρέχεται στους καταναλωτές βάσει σύμβασης που συνάπτεται με αναφορά στην κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 24, παρέχεται εγγύηση για την προέλευση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια.

(2) Η αρμόδια αρχή ορίζεται ως αρμόδιος φορέας εγγυήσεων προέλευσης, ο οποίος εποπτεύει την έκδοση, τη μεταβίβαση, την ανάκληση, την τροποποίηση και την ακύρωση των εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια προερχόμενη από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση ή ψύξη.

(3) Η ΡΑΕΚ ορίζεται ως αρμόδιος φορέας εγγυήσεων προέλευσης, ο οποίος εποπτεύει την έκδοση, τη μεταβίβαση, την ανάκληση, την τροποποίηση και την ακύρωση των εγγυήσεων προέλευσης για την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και το αέριο, περιλαμβανομένου του υδρογόνου, από ανανεώσιμες πηγές.

(4) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του εδαφίου (2), ο Υπουργός δύναται, με Διάταγμά του, να καθορίσει εξουσιοδοτημένο εκδότη για σκοπούς έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση ή ψύξη:

Νοείται ότι, ο Υπουργός δύναται να καθορίσει την αρμόδια αρχή ως εξουσιοδοτημένο εκδότη:

Νοείται περαιτέρω ότι, ο εξουσιοδοτημένος εκδότης είναι ανεξάρτητος από δραστηριότητες παραγωγής, εμπορίου και εφοδιασμού ενέργειας.

(5) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του εδαφίου (3), η ΡΑΕΚ, με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, καθορίζει τον εξουσιοδοτημένο εκδότη ή εκδότες για την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, περιλαμβανομένου του υδρογόνου, από ανανεώσιμες πηγές:

Νοείται ότι, ο εξουσιοδοτημένος εκδότης είναι ανεξάρτητος από δραστηριότητες παραγωγής, εμπορίου και εφοδιασμού ενέργειας.

(6) Οι αρμόδιοι φορείς εγγυήσεων προέλευσης θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς, για να διασφαλίζουν την ηλεκτρονική έκδοση, μεταβίβαση, τροποποίηση, ανάκληση και ακύρωση των εγγυήσεων προέλευσης και ότι οι εγγυήσεις αυτές είναι ακριβείς, αξιόπιστες και μη παραποίησμες, καθώς και ότι οι απαιτήσεις που επιβάλλουν συμμορφώνονται με το πρότυπο CEN-EN 16325.

(7) Η εγγύηση προέλευσης δεν σχετίζεται με τη συμμόρφωση της Δημοκρατίας για την υλοποίηση των εθνικών στόχων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 5 και οι μεταβιβάσεις εγγυήσεων προέλευσης, χωριστά ή μαζί με τη φυσική μεταβίβαση ενέργειας, δεν επηρεάζουν την απόφαση της Δημοκρατίας να χρησιμοποιήσει στατιστικές μεταβιβάσεις, κοινά έργα ή κοινά καθεστώτα στηρίξης, για να συμμορφωθεί με τους εθνικούς της στόχους ή για να υπολογίσει την ακαθάριστη τελική

κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές βάσει της μεθοδολογίας που καθορίζεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 9.

(8) Για σκοπούς απόδειξης συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του οικολογικού σήματος για ολόκληρη την Ένωση για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται από νέες εγκαταστάσεις, οι προμηθευτές ενέργειας χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που περιλαμβάνουν οι εγγυήσεις προέλευσης.

(9) Σε περίπτωση που προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να αποδεικνύει το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που περιέχεται στο ενεργειακό του μείγμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, το αποδεικνύει χρησιμοποιώντας τις εγγυήσεις προέλευσης εκτός-

- (a) σε σχέση με το μερίδιο του ενεργειακού του μείγματος που αντιστοιχεί σε εμπορικές προσφορές που δεν ιχνηλατούνται, εάν υπάρχουν, για τις οποίες ο προμηθευτής δύναται να χρησιμοποιήσει το υπολειπόμενο μείγμα· ή
- (β) σε περίπτωση κατά την οποία η αρμόδια αρχή αποφασίσει να μην εκδώσει εγγυήσεις προέλευσης σε παραγωγό που χρηματοδοτείται από καθεστώς στήριξης.

Εγγυήσεις προέλευσης και καθεστώτα στήριξης.

24.-1(1) Η αρμόδια αρχή δύναται να αποφασίσει, για λόγους που αφορούν τον λογιστικό υπολογισμό της αγοραίας αξίας της εγγύησης προέλευσης, την απαγόρευση έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης σε παραγωγό χρηματοδοτούμενο από καθεστώς στήριξης της Δημοκρατίας.

(2)(α) Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή αποφασίσει να επιτρέψει την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης σε παραγωγό που χρηματοδοτείται από καθεστώς στήριξης, η αγοραία αξία των εγγυήσεων προέλευσης για την ίδια παραγωγή λαμβάνεται δεόντως υπόψη στο οικείο καθεστώς στήριξης.

(β) Η αγοραία αξία θεωρείται ότι λαμβάνεται δεόντως υπόψη σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- (i) Η χρηματοδοτική στήριξη χορηγείται μέσω διαδικασίας υποβολής προσφορών ή συστήματος διαπραγματεύσιμων πράσινων πιστοποιητικών·
- (ii) η αγοραία αξία των εγγυήσεων προέλευσης λαμβάνεται διοικητικά υπόψη στο επίπεδο της χρηματοδοτικής στήριξης· ή
- (iii) οι εγγυήσεις προέλευσης δεν εκδίδονται απευθείας στον παραγωγό αλλά σε προμηθευτή ή καταναλωτή ο οποίος αγοράζει την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, είτε σε ανταγωνιστικό περιβάλλον είτε μέσω μακροπρόθεσμης σύμβασης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές:

Νοείται ότι, για να ληφθεί υπόψη η αγοραία αξία της εγγύησης προέλευσης, οι εξουσιοδοτημένοι εκδότες εγγυήσεων προέλευσης δύναται, μεταξύ άλλων, να εκδώσουν εγγύηση προέλευσης σε παραγωγό και να την ακυρώσουν αμέσως.

Περιγραφή εγγυήσεων προέλευσης.

25.-1(1) Στην εγγύηση προέλευσης προσδιορίζονται τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- (a) Η πηγή ενέργειας από την οποία παρήχθη η ενέργεια και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παραγωγής της·
- (β) κατά πόσο η εγγύηση προέλευσης αφορά-
  - (i) ηλεκτρική ενέργεια·
  - (ii) αέριο, περιλαμβανομένου του υδρογόνου· ή
  - (iii) Θέρμανση ή ψύξη·
- (γ) η ονομασία, ο τόπος, το είδος και η δυναμικότητα της εγκατάστασης στην οποία παρήχθη η ενέργεια·

(δ) εάν η εγκατάσταση έχει λάβει επενδυτική στήριξη και εάν η μονάδα ενέργειας έχει επωφεληθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο από εθνικό καθεστώς στήριξης και η μορφή του καθεστώτος στήριξης·

(ε) η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να λειτουργεί η εγκατάσταση· και

(στ) η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης και ο ενιαίος αριθμός αναγνώρισης·

Νοείται ότι, στις εγγυήσεις προέλευσης από εγκαταστάσεις έως 50 kW είναι δυνατό να αναγράφονται απλουστευμένες πληροφορίες.

(2)(α) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 23, οι εγγυήσεις προέλευσης ισχύουν για δώδεκα (12) μήνες από την παραγωγή της σχετικής μονάδας ενέργειας.

(β) Οι εγγυήσεις προέλευσης οι οποίες δεν έχουν ακυρωθεί, λήγουν το αργότερο δεκαοκτώ (18) μήνες μετά από την παραγωγή της μονάδας ενέργειας.

(γ) Οι εγγυήσεις προέλευσης οι οποίες έχουν λήξει, περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του υπολειπόμενου ενεργειακού μείγματος της Δημοκρατίας.

(3) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων των εδαφίων (1) και (8) του άρθρου 23, οι αρμόδιοι φορείς εγγυήσεων προέλευσης διασφαλίζουν ότι οι εξουσιοδοτημένοι εκδότες ακυρώνουν τις εγγυήσεις προέλευσης το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη τους.

Έκδοση
εγγυήσεων
προέλευσης.

26.-1 Η εγγύηση προέλευσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εκδίδεται από εξουσιοδοτημένο εκδότη, μετά από σχετικό αίτημα παραγωγού ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και αφορά μόνο την ποσότητα ενέργειας που έχει ήδη παραχθεί και κάθε εκδίδομενη εγγύηση προέλευσης κοινοποιείται από τον εξουσιοδοτημένο εκδότη στον αρμόδιο φορέα εγγυήσεων προέλευσης.

(2) Ο εξουσιοδοτημένος εκδότης εξετάζει την αίτηση του παραγωγού, μόνο εάν αυτή συνοδεύεται από τα απαιτούμενα ενημερωτικά στοιχεία.

(3) Ο εξουσιοδοτημένος εκδότης, για σκοπούς εξέτασης των ενημερωτικών στοιχείων που συνοδεύουν την αίτηση για έκδοση εγγύησης προέλευσης, δύναται να-

(α) εισέρχεται ελεύθερα στα υποστατικά των εγκαταστάσεων παραγωγής του αιτητή και να διεξάγει τους απαιτούμενους ελέγχους, τις εξετάσεις, τις δοκιμές, τους υπολογισμούς, τις εκτιμήσεις και τις μετρήσεις για σκοπούς εξακρίβωσης και επαλήθευσης των πληροφοριών που συνοδεύουν την αίτηση:

Νοείται ότι, η είσοδος σε κατοικία χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη επιπρέπεται μόνο κατόπιν έκδοσης δικαστικού εντάλματος·

(β) χρησιμοποιεί οποιονδήποτε εξοπλισμό, μετρητικά όργανα, διατάξεις και υλικά, προκειμένου να ασκεί τις εξουσίες επιθεώρησης και ελέγχου που προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου (α).

(4) Εγγύηση προέλευσης εκδίδεται για κάθε μία μεγαβατώρα (1 MWh) που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

(5) Μετά την έκδοση μίας εγγύησης προέλευσης και εφόσον αυτή δεν έχει ανακληθεί, δεν επιπρέπεται η έκδοση περαιτέρω εγγυήσεων προέλευσης για την ίδια ποσότητα ενέργειας που αφορά η εν λόγω εγγύηση προέλευσης.

(6) Ο εξουσιοδοτημένος εκδότης διασφαλίζει ότι η εγγύηση προέλευσης είναι ακριβής, αξιόπιστη και μη παραποίησιμη και ότι εκδίδεται, τροποποιείται, ανακαλείται, μεταβιβάζεται και ακυρώνεται ηλεκτρονικά μέσω του ηλεκτρονικού μητρώου.

(7) Εγγύηση προέλευσης εκδίδεται μόνο για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται στη Δημοκρατία από τις ακόλουθες εγκαταστάσεις:

(α) Εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που συνδέονται στο σύστημα μεταφοράς·

(β) εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που συνδέονται στο σύστημα διανομής·

(γ) εγκαταστάσεις συμπαραγωγής ηλεκτρισμού/θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

- (δ) εγκαταστάσεις αυτοκαταναλωτών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μη συνδεδεμένες με το σύστημα μεταφοράς ή/και με το σύστημα διανομής·
- (ε) εγκαταστάσεις παραγωγής αερίων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
- (στ) εγκαταστάσεις παραγωγής υδρογόνου·
- (ζ) εγκαταστάσεις θέρμανσης ή ψύξης που αξιοποιούν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές·

Νοείται ότι, οι εγγυήσεις προέλευσης που εκδίονται σύμφωνα με τον περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο δύνανται να χρησιμοποιούνται ως μέσο απόδειξης της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης:

Νοείται περαιτέρω ότι, στην περίπτωση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών δύνανται να εκδίδεται μόνο μία εγγύηση προέλευσης, στην οποία προσδιορίζονται και τα δύο χαρακτηριστικά.

(8) Η αίτηση για έκδοση εγγύησης προέλευσης δύνανται να υποβάλλεται για χρονικό διάστημα εξήντα (60) εργάσιμων ημερών με έναρξη την αμέσως επόμενη ημέρα από τη λήξη της περιόδου καταγραφής της ενέργειας, η οποία θα αναγράφεται στην εγγύηση προέλευσης:

Νοείται ότι, πέραν του προαναφερόμενου χρονικού διαστήματος, δεν εκδίονται εγγυήσεις προέλευσης.

(9) Η αίτηση για έκδοση εγγύησης προέλευσης συνοδεύεται από όλες τις πληροφορίες που απαιτεί ο εξουσιοδοτημένος εκδότης και το απαιτούμενο τέλος εγγραφής ή/και πιστοποίησης στο ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο καθορίζει ο αρμόδιος φορέας εγγυήσεων προέλευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33.

(10) Ο εξουσιοδοτημένος εκδότης δύνανται, κατόπιν έγκρισης των αρμόδιων φορέων εγγυήσεων προέλευσης ή του Υπουργού, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή έχει καθοριστεί ως εξουσιοδοτημένος εκδότης για έκδοση εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια για θέρμανση ή ψύξη, να αναθέτει σε ανεξάρτητο φορέα την εκπόνηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και εργασιών που σχετίζονται με την έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης, όπως επιπόπιων επιθεωρήσεων των εγκαταστάσεων παραγωγής, μετρήσεων και περισυλλογής δεδομένων, ο οποίος ενεργεί για λογαριασμό και υπό την ευθύνη του εξουσιοδοτημένου εκδότη, εξειδικεύεται σε τεχνικές επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τους κανόνες της καλής επαγγελματικής πρακτικής, και είναι εγνωσμένου κύρους.

(11) Ο εξουσιοδοτημένος εκδότης δύνανται με αιτιολογημένη απόφασή του να αρνηθεί την έκδοση εγγύησης προέλευσης, εάν ισχύει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- (α) Ο παραγωγός αρνείται αδικαιολόγητα την παροχή πρόσβασης στην εγκατάσταση, μετά από σχετική αίτηση του εξουσιοδοτημένου εκδότη·
- (β) ο παραγωγός αρνείται την παροχή οποιουδήποτε πληροφοριακού στοιχείου και εγγράφου το οποίο θεωρείται, κατά περίπτωση, χρήσιμο για την εξακρίβωση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των πληροφοριών που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη εγγύηση προέλευσης·
- (γ) ο εξουσιοδοτημένος εκδότης διαπιστώνει ότι τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην αίτηση του παραγωγού είναι ελλιπή, ανακριβή, ψευδή ή παραπλανητικά.

(12)(α) Η αρνητική απόφαση του εξουσιοδοτημένου εκδότη κοινοποιείται αμέσως-

- (i) στους αρμόδιους φορείς εγγυήσεων προέλευσης ή στον Υπουργό, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή έχει καθοριστεί ως εξουσιοδοτημένος εκδότης για έκδοση εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια για θέρμανση ή ψύξη, και
- (ii) στον αιτούντα παραγωγό, ενημερώνοντας τον για το δικαίωμά του για υποβολή παραπόνου ενώπιον του αρμόδιου φορέα εγγυήσεων προέλευσης ή του Υπουργού, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή έχει καθοριστεί ως εξουσιοδοτημένος εκδότης για έκδοση εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια για θέρμανση ή ψύξη, για εξέταση και καθορίζοντας προθεσμία επτά (7) ημερών εντός της οποίας δύνανται να υποβληθεί το εν λόγω παράπονο.

(β) Η διαδικασία εξέτασης παραπόνων από τη PAEK, ως αρμόδιο φορέα για τις εγγυήσεις προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, περιλαμβανομένου του υδρογόνου, από ανανεώσιμες

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Τρίτο (I):
30.4.2004.

πηγές, είναι σύμφωνη με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, καθώς και στις πρόνοιες των περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Διεξαγωγή Ερευνών) Κανονισμών και των περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Διαδικασία Υποβολής Παραπόνων) Κανονισμών.

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Τρίτο (I):
16.12.2005.

(γ) Η διαδικασία εξέτασης παραπόνων από την αρμόδια αρχή ή τον Υπουργό για εγγυήσεις προέλευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση ή ψύξη καθορίζεται με Διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός.

(13) Οι αρμόδιοι φορείς εγγυήσεων προέλευσης ή ο Υπουργός, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή έχει καθοριστεί ως εξουσιοδοτημένος εκδότης για έκδοση εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια για θέρμανση ή ψύξη, εξετάζουν οποιοδήποτε παράπονο υποβάλλεται αναφορικά με την άρνηση του εξουσιοδοτημένου εκδότη να εκδώσει εγγύηση προέλευσης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και αποφασίζουν τελεσίδικα.

Ανάκληση ή
τροποποίηση
εγγύησης
προέλευσης.

27.-(1) Ο εξουσιοδοτημένος εκδότης δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή του, να ανακαλεί ή να τροποποιεί εγγύηση προέλευσης που βρίσκεται σε ισχύ, εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- (α) Έχει ζητηθεί εγγράφως από τον δικαιούχο και ο εξουσιοδοτημένος εκδότης συμφωνεί με το αίτημα·
- (β) ο εξουσιοδοτημένος εκδότης έχει διαπιστώσει ότι τα πληροφοριακά στοιχεία βάσει των οποίων η εγγύηση προέλευσης έχει εκδοθεί είναι ελλιπή, παραπλανητικά, λανθασμένα, ανακριβή ή βασίζονται σε ψευδείς δηλώσεις·
- (γ) ο εξουσιοδοτημένος εκδότης έχει διαπιστώσει ότι ο παραγωγός παραβιάζει οποιουσδήποτε όρους ή προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος Νόμου, του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγώγης Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου, του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου ή/και του περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμου ή/και οποιεσδήποτε πρόνοιες των Κανόνων Μεταφοράς και Κανόνων Διανομής ή σχετικών αποφάσεων της ΡΑΕΚ.

183(I) του 2004
103(I) του 2006
199(I) του 2007
219(I) του 2012
148(I) του 2018
103(I) του 2020
128(I) του 2021.

(2) Σε περίπτωση που η εγγύηση προέλευσης τροποποιείται ή ανακαλείται, ο εξουσιοδοτημένος εκδότης εννμερώνει, το ταχύτερο δυνατό, τον κάτοχο της εγγύησης προέλευσης για την απόφασή του και για το δικαίωμά του για υποβολή παραπόνου στους αρμόδιους φορείς εγγυήσεων προέλευσης ή στον Υπουργό, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή έχει καθοριστεί ως εξουσιοδοτημένος εκδότης για έκδοση εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια για θέρμανση ή ψύξη, και ο εξουσιοδοτημένος εκδότης κοινοποιεί την απόφασή του για τροποποίηση ή ανάκληση της εγγύησης προέλευσης στους αρμόδιους φορείς εγγυήσεων προέλευσης ή στον Υπουργό το ταχύτερο δυνατόν.

(3) Η αναλυτική κατάσταση με τις ανακληθείσες εγγυήσεις προέλευσης και τις ημερομηνίες ανάκλησής τους είναι διαθέσιμη στα αντίστοιχα ηλεκτρονικά μητρώα εγγυήσεων προέλευσης, όπως καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 30 σε ειδικούς προς τον σκοπό αυτό λογαριασμούς του ηλεκτρονικού μητρώου:

Νοείται ότι, οι εγγυήσεις προέλευσης που έχουν ανακληθεί δεν δύναται να χρησιμοποιηθούν για κανέναν σκοπό.

Μεταβίβαση
εγγύησης
προέλευσης.

28.-(1) Ο εξουσιοδοτημένος εκδότης, μετά από σχετικό αίτημα του παραγωγού στον οποίο εκδόθηκε εγγύηση προέλευσης, δύναται να μεταβιβάζει την εγγύηση προέλευσης σε νέο κάτοχο και να εννμερώνει σχετικά τους αρμόδιους φορείς εγγυήσεων προέλευσης ή τον Υπουργό, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή έχει καθοριστεί ως εξουσιοδοτημένος εκδότης για έκδοση εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια για θέρμανση ή ψύξη.

(2) Η ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που αντιστοιχεί στις εγγυήσεις προέλευσης οι οποίες μεταβιβάζονται από έναν προμηθευτή σε τρίτο αφαιρείται από το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του ενεργειακού του μείγματος για σκοπούς απόδειξης, προς τους τελικούς καταναλωτές του, της ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που περιέχεται στο ενεργειακό του μείγμα.

Ακύρωση
εγγυήσεων
προέλευσης.

29.-1(1) Οι εγγυήσεις προέλευσης ακυρώνονται από τον εξουσιοδοτημένο εκδότη, σε περίπτωση που χρησιμοποιηθούν για σκοπούς απόδειξης στους τελικούς καταναλωτές του μεριδίου ή της ποσότητας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές ή σε περίπτωση που λήξει η διάρκεια ισχύος τους και δεν επιτρέπεται η έκδοση νέων εγγυήσεων προέλευσης σε αντικατάσταση των ακυρωθέντων.

(2) Οι ακυρωθείσες εγγυήσεις προέλευσης καταχωρίζονται σε ειδικούς προς τον σκοπό αυτό λογαριασμούς του οικείου ηλεκτρονικού μητρώου.

Τήρηση
ηλεκτρονικού
μητρώου
εγγυήσεων
προέλευσης.

30.-1(1) Ο εξουσιοδοτημένος εκδότης τηρεί ηλεκτρονικό μητρώο στο οποίο-

- (α) εγγράφονται οι εγκαταστάσεις που περιγράφονται στις διατάξεις του εδαφίου (7) του άρθρου 26 στις οποίες δύναται να εκδίδονται εγγυήσεις προέλευσης·
- (β) καταχωρίζονται σε ειδικούς προς τον σκοπό αυτό λογαριασμούς όλες οι εκδοθείσες, ανακληθείσες, τροποποιηθείσες, μεταβιβασθείσες και ακυρωθείσες εγγυήσεις προέλευσης·
- (γ) εγγράφονται οι κάτοχοι άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας προς τους τελικούς πελάτες.

(2) Τηρείται ξεχωριστό ηλεκτρονικό μητρώο για κάθε-

- (α) εγγύηση προέλευσης για την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές·
- (β) εγγύηση προέλευσης για αέριο, περιλαμβανομένου του υδρογόνου, από ανανεώσιμες πηγές·
- (γ) εγγύηση προέλευσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση ή ψύξη.

Αμοιβαία
αναγνώριση
εγγυήσεων
προέλευσης.

31.-1(1) Η εγγύηση προέλευσης που έχει εκδοθεί από εξουσιοδοτημένο εκδότη άλλου κράτους μέλους δύναται να αναγνωρισθεί από τους αρμόδιους φορείς εγγυήσεων προέλευσης, αποκλειστικά ως απόδειξη των στοιχείων που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 23 και των παραγράφων (α) έως (στ) του εδαφίου (1) του άρθρου 25, ύστερα από σχετική υποβολή αίτησης στον εξουσιοδοτημένο εκδότη μέσω του ηλεκτρονικού μητρώου.

(2) Ο αρμόδιος φορέας εγγυήσεων προέλευσης δύναται να αρνηθεί να αναγνωρίσει εγγύηση προέλευσης που εκδίδεται από άλλο κράτος μέλος, μόνο σε περίπτωση που έχει βάσιμες αμφιβολίες για την ακρίβεια, την αξιοπιστία ή την αλήθεια της:

Νοείται ότι, οποιαδήποτε άρνηση αναγνώρισης εγγύησης προέλευσης εκδίδεται από άλλο κράτος μέλος κοινοποιείται στην Επιτροπή και αιτιολογείται δεόντως.

(3) Σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει αβάσιμη την άρνηση του αρμόδιου φορέα εγγυήσεων προέλευσης για αναγνώριση της εγγύησης προέλευσης και εκδώσει σχετική προς τούτο απόφαση, ο αρμόδιος φορέας εγγυήσεων προέλευσης είναι υποχρεωμένος να αναγνωρίσει την υπό αμφισβήτηση εγγύηση προέλευσης.

(4) Οι αρμόδιοι φορείς εγγυήσεων προέλευσης δεν αναγνωρίζουν τις εγγυήσεις προέλευσης που εκδίδονται από τρίτη χώρα, εκτός εάν η Ένωση έχει συνάψει συμφωνία με την εν λόγω χώρα για την αμοιβαία αναγνώριση των εγγυήσεων προέλευσης που εκδίδονται στην Ένωση και των συμβατών συστημάτων εγγυήσεων προέλευσης που εφαρμόζονται στην εν λόγω τρίτη χώρα και μόνο σε περιπτώσεις άμεσης εισαγωγής ή εξαγωγής ενέργειας.

Εποπτεία
διαδικασίας
έκδοσης,
τροποποίησης,
ανάκλησης,
μεταβιβασης

32.-1(1) Οι αρμόδιοι φορείς εγγυήσεων προέλευσης, για σκοπούς διασφάλισης της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας και της αμεροληψίας της διαδικασίας έκδοσης, τροποποίησης, ανάκλησης, μεταβιβασης και ακύρωσης των εγγυήσεων προέλευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ρυθμίζουν, εποπτεύουν, παρακολουθούν, ελέγχουν, επιβλέπουν τη λειτουργία του οικείου συστήματος εγγύησης προέλευσης και καθορίζουν τα αναγκαία προς τον σκοπό αυτό μέτρα.

και ακύρωσης
εγγυήσεων
προέλευσης.

(2) Για τον πιο πάνω σκοπό, οι αρμόδιοι φορείς εγγυήσεων προέλευσης ή ο Υπουργός, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή έχει καθοριστεί ως εξουσιοδοτημένος εκδότης για την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια για θέρμανση ή ψύξη, δύναται να-

- (α) ελέγχουν και επαληθεύουν ότι όλες οι πληροφορίες, τα δεδομένα και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην αίτηση του παραγωγού είναι πλήρη, ακριβή και αξιόπιστα·
- (β) διασφαλίζουν ότι ο εξουσιοδοτημένος εκδότης προβαίνει στους απαραίτητους ελέγχους, υπολογισμούς, μετρήσεις, επαληθεύσεις των στοιχείων, των δεδομένων και των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην αίτηση του παραγωγού·
- (γ) καλούν τον εξουσιοδοτημένο εκδότη να προβεί σε ανάκληση ή τροποποίηση εγγύησης προέλευσης, σε περίπτωση που διαπιστώσουν ότι τα στοιχεία, οι μετρήσεις, οι υπολογισμοί, τα δεδομένα και οι πληροφορίες που περιλαμβάνει ο εξουσιοδοτημένος εκδότης είναι παραπλανητικά και/ή ανακριβή και/ή ψευδή και/ή ελλιπή και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του μετά την παρέλευση ενός (1) μηνός, επιβάλλουν την ανάκληση ή τροποποίηση της εγγύησης προέλευσης·
- (δ) καλούν τον εξουσιοδοτημένο εκδότη να τερματίσει τη διαδικασία έκδοσης της συγκεκριμένης εγγύησης προέλευσης, σε περίπτωση που διαπιστώσουν ότι τα στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση για έκδοση εγγύησης προέλευσης δεν συνάδουν με τις διατάξεις των άρθρων 26 και 27, και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του μετά την παρέλευση ενός (1) μηνός, να επιβάλλουν τον τερματισμό της διαδικασίας έκδοσης της συγκεκριμένης εγγύησης προέλευσης.

(3) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του εδαφίου (2)-

- (α) κάθε παραγωγός επιτρέπει την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις παραγωγής σε εξουσιοδοτημένους λειτουργούς του αρμόδιου φορέα εγγυήσεων προέλευσης ή του Υπουργού και παρέχει σε αυτούς κάθε δυνατή πληροφορία, στοιχεία και βοήθεια που του ζητηθούν· και
- (β) ο εξουσιοδοτημένος εκδότης παρέχει στους αρμόδιους φορείς εγγυήσεων προέλευσης ή στον Υπουργό, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή έχει καθοριστεί ως εξουσιοδοτημένος εκδότης για έκδοση εγγυήσεων προέλευσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση ή ψύξη, οποιαδήποτε πληροφορία, δεδομένα, πιστοποιημένες μετρήσεις, υπολογισμούς και στοιχεία του ζητηθούν.

Έκδοση
Κανονισμών
και
αποφάσεων
σχετικά με τις
εγγυήσεις
προέλευσης.

33.-(1) Για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 23 έως 32 αναφορικά με τις εγγυήσεις προέλευσης για την ενέργεια προερχόμενη από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση ή ψύξη, δύναται να εκδίδονται Κανονισμοί δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 46.

(2) Για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 23 έως και 32 αναφορικά με τις εγγυήσεις προέλευσης για την ηλεκτρική ενέργεια και το αέριο, περιλαμβανομένου και του υδρογόνου, από ανανεώσιμες πηγές, η ΡΑΕΚ δύναται να εκδίδει και δημοσιεύει ρυθμιστικές αποφάσεις ή/και αποφάσεις, όπως η ίδια κρίνει σκόπιμο.

Ενσωμάτωση
της ενέργειας
από
ανανεώσιμες
πηγές στη
θέρμανση και
στην ψύξη.

34.-(1)(α) Για σκοπούς προώθησης της χρήσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, η αρμόδια αρχή επιδιώκει να αυξήσει το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον εν λόγω τομέα κατά το ενδεικτικό ποσοστό 1,3 ποσοστιαίων μονάδων κατά μέσο όρο ετησίως, υπολογιζόμενο για τις περιόδους μεταξύ των ετών 2021 έως 2025 και 2026 έως 2030, αρχής γενομένης από το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης κατά το έτος 2020, και εκφραζόμενο ως εθνικό μερίδιο της τελικής κατανάλωσης ενέργειας και υπολογιζόμενο σύμφωνα με τη μεθοδολογία που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 9, με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (2).

(β) Η αναφερόμενη στην παράγραφο (α) αύξηση περιορίζεται στην ενδεικτική τιμή 1,1 ποσοστιαίων μονάδων, όταν δεν χρησιμοποιείται απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη.

(γ) Όπου αρμόζει, η αρμόδια αρχή δίδει προτεραιότητα στις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), κατά τον υπολογισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και ψύξης και της μέσης ετήσιας αύξησής τους κατά τα οριζόμενα στο πιο πάνω εδάφιο, η αρμόδια αρχή-

- (α) δύναται να συνυπολογίζει την απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη εντός του ορίου του σαράντα τοις εκατό (40%) της μέσης ετήσιας αύξησης·
- (β) στις περιπτώσεις που το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και ψύξης ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο από εξήντα τοις εκατό (60%), δύναται να υπολογίζει κάθε τέτοιο μερίδιο ως συμμορφούμενο με τη μέση ετήσια αύξηση· και
- (γ) στις περιπτώσεις που το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη, ανέρχεται σε ποσοστό μεταξύ πενήντα τοις εκατό (50%) και εξήντα τοις εκατό (60%), δύναται να υπολογίζει κάθε τέτοιο μερίδιο ως συμμορφούμενο με τη μέση ετήσια αύξηση· αύξησης:

Νοείται ότι, η αρμόδια αρχή, κατά τον καθορισμό των μέτρων που θα λάβει, για να αναπτύξει την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, δύναται να λάβει υπόψη τη σχέση κόστους και αποτελεσματικότητας συνυπολογίζοντας τους διαρθρωτικούς φραγμούς που προκύπτουν από το υψηλό μερίδιο του φυσικού αερίου ή της ψύξης ή/και των δομών διασκορπισμένης οικιστικής διάρθρωσης με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που αναμένεται ότι τα πιο πάνω μέτρα θα επιφέρουν μείωση της μέσης ετήσιας αύξησης σε σχέση με αυτήν που αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (1), η αρμόδια αρχή δημοσιοποιεί την εν λόγω μείωση, στο πλαίσιο της ενοποιημένης εθνικής έκθεσης προδόση για την ενέργεια και το κλίμα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, και παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αιτιολόγηση που να περιλαμβάνει την επιλογή των μέτρων.

(3) Η αρμόδια αρχή δύναται να καταρτίσει και να δημοσιοποιήσει κατάλογο μέτρων, βάσει αντικειμενικών και διαφανών κριτηρίων, που δεν εισάγουν διακρίσεις, και να ορίσει και να δημοσιοποιήσει τους εκτελεστικούς φορείς, περιλαμβανομένων προμηθευτών καυσίμων και δημόσιων ή επαγγελματικών φορέων, οι οποίοι οφείλουν να συνεισφέρουν στη μέση ετήσια αύξηση, τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1).

(4) Η αρμόδια αρχή δύναται να εφαρμόσει τη μέση ετήσια αύξηση, τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), μεταξύ άλλων, μέσω ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα μέτρα:

- (α) Φυσική ενσωμάτωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξη στην ενέργεια και στα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για θέρμανση και ψύξη·
- (β) άμεσα μέτρα μετριασμού, περιλαμβανομένης της εγκατάστασης σε κτίρια άκρως αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης που λειτουργούν με ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ή της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή της χρήσης απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης για βιομηχανικές διαδικασίες θέρμανσης και ψύξης·
- (γ) έμμεσα μέτρα μετριασμού που καλύπτονται από εμπορεύσιμα πιστοποιητικά που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την υποχρέωση που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) μέσω της στήριξης έμμεσων μέτρων μετριασμού, τα οποία εφαρμόζονται από άλλο οικονομικό φορέα, περιλαμβανομένου ενός ανεξάρτητου εγκαταστάτη τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας ή μίας εταιρείας ενεργειακών υπηρεσιών που παρέχει υπηρεσίες εγκατάστασης στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας· ή/και
- (δ) άλλα μέτρα πολιτικής με ισοδύναμο αποτέλεσμα για την επίτευξη της ετήσιας αύξησης που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (1), περιλαμβανομένων των φορολογικών μέτρων ή άλλων οικονομικών κινήτρων:

Νοείται ότι, κατά τη λήψη και εφαρμογή αποφάσεων για τα μέτρα που αναφέρονται στο παρόν εδάφιο, η αρμόδια αρχή επιδιώκει να εξασφαλίζει ότι τα μέτρα είναι προσβάσιμα σε όλους τους καταναλωτές και ειδικότερα, σε όσους ζουν σε νοικοκυρία χαμηλού εισοδήματος ή σε ευάλωτα νοικοκυρία, οι οποίοι δεν θα διέθεταν επαρκή αρχικά κεφάλαια για να ωφεληθούν σε διαφορετική περίπτωση.

(5) Η αρμόδια αρχή, δύναται να χρησιμοποιήσει τις δομές που δημιουργήθηκαν βάσει των εθνικών υποχρεώσεων για εξοικονόμηση ενέργειας δυνάμει των διατάξεων του περί της Ενεργειακής

Απόδοσης Νόμου, για την εφαρμογή και την παρακολούθηση των μέτρων που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (3).

(6) Όπου οι φορείς ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3), η αρμόδια αρχή μεριμνά, ώστε η συνεισφορά των φορέων να είναι μετρήσιμη και επαληθεύσιμη και οι φορείς να υποβάλλουν ετήσια έκθεση αναφορικά με-

- (α) τη συνολική ποσότητα παρεχόμενης ενέργειας για θέρμανση και ψύξη·
- (β) τη συνολική ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται για θέρμανση και ψύξη·
- (γ) την ποσότητα απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης που παρέχεται για θέρμανση και ψύξη·
- (δ) το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης στη συνολική ποσότητα παρεχόμενης ενέργειας για θέρμανση και ψύξη· και
- (ε) το είδος της πηγής ανανεώσιμης ενέργειας.

Τηλεθέρμανση
και τηλεψύξη.

35.-(1) Η αρμόδια αρχή μεριμνά, ώστε να παρέχονται πληροφορίες στους τελικούς καταναλωτές για τις ενεργειακές επιδόσεις και το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης τους κατά τρόπο εύκολα προσβάσιμο, στους ιστότοπους των προμηθευτών, σε ετήσιους λογαριασμούς, κατόπιν αιτήματός τους ή διαφορετικά.

(2) Η αρμόδια αρχή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και καθορίζει τις αναγκαίες προϋποθέσεις, ώστε οι καταναλωτές των συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, τα οποία δεν αποτελούν αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη ή που δεν πρόκειται έως την 31^η Δεκεμβρίου 2025 να καταστούν παρόμιο σύστημα, βάσει σχεδίου που εγκρίνει η αρμόδια αρχή, να δύναται να αποσυνδεθούν καταγγέλλοντας ή τροποποιώντας τη σύμβασή τους, για να παράγουν οι ίδιοι θέρμανση ή ψύξη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που η καταγγελία της σύμβασης αφορά υλική αποσύνδεση, αυτή δύναται να υπόκειται σε αποζημίωση για δαπάνες που προκύπτουν άμεσα από την υλική αποσύνδεση και στο μη αποσβεσθέν μέρος των πάγιων στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή θέρμανσης και ψύξης στον συγκεκριμένο πελάτη.

(3)(α) Η αρμόδια αρχή δύναται να περιορίσει το δικαίωμα αποσύνδεσης με καταγγελία ή τροποποίηση της σύμβασης σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) στους καταναλωτές οι οποίοι είναι σε θέση να αποδείξουν ότι η προβλεπόμενη εναλλακτική λύση προμήθειας για θέρμανση ή ψύξη έχει ως αποτέλεσμα αισθητά καλύτερη ενεργειακή απόδοση.

(β) Η αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης της εναλλακτικής λύσης προμήθειας δύναται να βασίζεται στο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.

(4) Η αρμόδια αρχή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης συμβάλλουν στην αύξηση που αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 34, με την υλοποίηση μίας τουλάχιστον από τις ακόλουθες δύο επιλογές:

- (α) Καταβάλλοντας προσπάθεια για την αύξηση του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και από απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη της τηλεθέρμανσης και της τηλεψύξης κατά τουλάχιστον μία (1) ποσοσταία μονάδα ως ετήσιο μέσο όρο, που υπολογίζεται για τις περιόδους μεταξύ των ετών 2021 έως 2025 και 2026 έως 2030, αρχής γενομένης από το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και από πηγές απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης της τηλεθέρμανσης και της τηλεψύξης κατά το έτος 2020, εκφραζόμενου ως μεριδίου επί της τελικής κατανάλωσης ενέργειας της τηλεθέρμανσης και της τηλεψύξης, εφαρμόζοντας μέτρα που δύναται να προκαλέσουν τη μέση ετήσια αύξηση σε έτη με κανονικές κλιματικές συνθήκες:

Νοείται ότι, στην περίπτωση που το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και από απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη στον τομέα της τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης είναι μεγαλύτερο από εξήντα τοις εκατό (60%), δύναται να υπολογιστεί κάθε τέτοιο μερίδιο ως συμμορφούμενο προς τη μέση ετήσια αύξηση που αναφέρεται στις διατάξεις της παραγράφου (α):

Νοείται περαιτέρω ότι, η αρμόδια αρχή ορίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση της μέσης ετήσιας αύξησης που αναφέρεται στις διατάξεις της παραγράφου (α) στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα.

(β) μεριμνώντας, ώστε οι διαχειριστές συστημάτων τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης να υποχρεούνται να συνδέουν προμηθευτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και από απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη ή να υποχρεούνται να προτείνουν να συνδέουν και να αγοράζουν θέρμανση και ψύξη που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη από τρίτους προμηθευτές, με βάση αμερόληπτα κριτήρια που καθορίζει η αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που χρειάζεται να προβούν σε τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες ενέργειες:

- (i) Να εξυπηρετηθεί η ζήτηση από νέους πελάτες·
- (ii) να αντικαταστήσουν υφιστάμενες δυναμικότητες παραγωγής θέρμανσης ή ψύξης·
- (iii) να επεκτείνουν υφιστάμενες δυναμικότητες παραγωγής θέρμανσης ή ψύξης.

(5) Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή υλοποιεί τη δυνατότητα που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (4), ο διαχειριστής συστήματος τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης δύναται να αρνηθεί να συνδέσει και να αγοράσει θέρμανση ή ψύξη από τρίτους προμηθευτές, σε περίπτωση που-

- (α) το σύστημα δεν διαθέτει την απαραίτητη δυναμικότητα λόγω άλλων παροχών από απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη, από θερμότητα ή ψύξη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή από θερμότητα ή ψύξη που παράγονται με συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης·
- (β) η θερμότητα ή η ψύξη που παρέχεται από τον τρίτο προμηθευτή δεν πληροί τις τεχνικές παραμέτρους που είναι αναγκαίες για τη σύνδεση και την εξασφάλιση αξιόπιστης και ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης· ή
- (γ) ο φορέας δύναται να αποδείξει ότι η παροχή πρόσβασης θα οδηγούσε σε υπερβολική αύξηση του κόστους θέρμανσης ή ψύξης για τους τελικούς πελάτες σε σχέση με το κόστος της χρήσης της κύριας τοπικής παροχής θέρμανσης και ψύξης με την οποία θα ανταγωνίζοταν η ανανεώσιμη πηγή ενέργειας ή απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη:

Νοείται ότι, η αρμόδια αρχή μεριμνά, ώστε, σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης αρνείται να συνδέσει προμηθευτή θέρμανσης ή ψύξης, να παρέχεται πληροφόρηση για τους λόγους της άρνησης, καθώς και για τις προϋποθέσεις και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν στο σύστημα, για να επιτραπεί η σύνδεση από τον πιο πάνω φορέα προς την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (8).

(6) Όταν η αρμόδια αρχή υλοποιεί τη δυνατότητα που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (4), δύναται να εξαρεί τους διαχειριστές των ακόλουθων συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από την εφαρμογή της εν λόγω παραγράφου:

- (α) Συστήματα αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης·
- (β) συστήματα αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης·
- (γ) συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που, βάσει σχεδίου εγκεκριμένου από την αρμόδια αρχή, καθίστανται συστήματα αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης έως την 31^η Δεκεμβρίου 2025·
- (δ) συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ μικρότερη από 20 MW.

(7) Το δικαίωμα αποσύνδεσης μέσω καταγγελίας ή τροποποίησης σύμβασης σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) δύναται να ασκείται από μεμονωμένους πελάτες, από κοινές επιχειρήσεις αποτελούμενες από πελάτες ή από μέρο που ενεργούν για λογαριασμό πελατών και όσον αφορά πολυκατοικίες, η εν λόγω αποσύνδεση δύναται να πραγματοποιηθεί μόνο σε επίπεδο ολόκληρου του κτιρίου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

(8) Η αρμόδια αρχή διασφαλίζει ότι τα δικαιώματα των καταναλωτών και οι κανόνες λειτουργίας των συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καθορίζονται και εφαρμόζονται με σαφήνεια.

(9) Η εφαρμογή των διατάξεων των εδαφίων (2) έως (8) δεν είναι υποχρεωτική στις περιπτώσεις που-

- (α) το μερίδιο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης στη Δημοκρατία, είναι μικρότερο ή ίσο με ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας θέρμανσης και ψύξης κατά την 24^η Δεκεμβρίου 2018·
- (β) το μερίδιο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης αυξάνεται σε ποσοστό μεγαλύτερο από δύο τοις εκατό (2%) μέσω της ανάπτυξης νέων αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης βάσει του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα ή κατά την αξιολόγηση που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (7) του άρθρου 22· ή
- (γ) το μερίδιο των συστημάτων που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (6) αντιστοιχεί σε ποσοστό μεγαλύτερο από ενενήντα τοις εκατό (90%) επί των συνολικών πωλήσεων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης στη Δημοκρατία.

(10) Με βάση την οικεία εκτίμηση που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, για την αναγκαιότητα κατασκευής νέων υποδομών για τηλεθέρμανση και τηλεψύξη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με σκοπό την επίτευξη του ενωσιακού στόχου που ορίζεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 5, η αρμόδια αρχή δύναται να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την ανάπτυξη υποδομής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που να εξυπηρετεί την παραγωγή θέρμανσης και ψύξης από μεγάλες μονάδες βιομάζας, ηλιακής ενέργειας, ενέργειας περιβάλλοντος και γεωθερμικής ενέργειας, καθώς και από απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη.

Μητρώο
εγκαταστατών
μικρής
κλίμακας
συστημάτων
ανανεώσιμων
πηγών
ενέργειας.

36.-(1) Η αρμόδια αρχή-

- (α) τηρεί μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας για τις ακόλουθες κατηγορίες συστημάτων ανανεώσιμων πηγών:
  - (i) Λέβητες και θερμάστρες βιομάζας·
  - (ii) γεωθερμικά συστήματα μικρού βάθους και αντλίες θερμότητας·
  - (iii) φωτοβολταϊκά συστήματα·
  - (iv) ηλιακά θερμικά συστήματα·
- (β) δύναται, κατόπιν αιτήσεως ενδιαφερόμενου προσώπου που επιθυμεί να εγγραφεί στο μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας να προβεί σε εγγραφή του προσώπου αυτού στο εν λόγω μητρώο, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 46·
- (γ) δημοσιοποιεί πληροφορίες αναφορικά με τη διαδικασία εγγραφής στο μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και τον κατάλογο εγκαταστατών που είναι εγγεγραμμένοι σε αυτό·
- (δ) κατόπιν αιτήσεως, αξιολογεί την πιστοποίηση εγκαταστάτη που έχει χορηγηθεί από κράτος μέλος και αναγνωρίζει την εν λόγω πιστοποίηση, νοουμένου ότι έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 18 και στο παράρτημα IV της Οδηγίας, η δε διαδικασία της εν λόγω αξιολόγησης και εγγραφής του εν λόγω εγκαταστάτη στο μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθορίζεται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 46.

(2) Η εγγραφή στο μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πιστοποιεί την επαγγελματική επάρκεια των εγκαταστατών, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 46:

Νοείται ότι, η εγγραφή στο μητρώο είναι εθελοντική.

(3) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του εδαφίου (1), η αρμόδια αρχή δύναται να αναθέσει μέρος ή το σύνολο των αρμοδιοτήτων της σε κατάλληλο κατά την κρίση της οργανισμό ή υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο.

Κοινότητες
ανανεώσιμης
ενέργειας.

37.-1 Οι τελικοί πελάτες, ιδίως οι οικιακοί, έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας διατηρώντας παράλληλα τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις που έχουν ως τελικοί πελάτες και χωρίς να υπόκεινται σε όρους ή διαδικασίες που δεν αιτιολογούνται ή εισάγουν διακρίσεις και θα απέτρεπαν τη συμμετοχή τους σε κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας, εφόσον, στην περίπτωση των ιδιωτικών επιχειρήσεων, η συμμετοχή τους δεν συνιστά την κύρια εμπορική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα.

(2) Για τους σκοπούς των διατάξεων του εδαφίου (1), καθώς και για την παροχή ευνοϊκού πλαισίου για την προώθηση και διευκόλυνση της ανάπτυξης κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, η ΡΑΕΚ εκδίδει ρυθμιστική απόφαση και διασφαλίζει, μεταξύ άλλων, ότι-

- (α) οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας έχουν δικαίωμα να-
  - (i) παράγουν, καταναλώνουν, αποθηκεύουν και πωλούν ανανεώσιμη ενέργεια, μεταξύ άλλων, μέσω συμβάσεων αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
  - (ii) επιμερίζουν, εντός της κοινότητας ανανεώσιμης ενέργειας, την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται από τις μονάδες παραγωγής ιδιοκτησίας της κοινότητας ανανεώσιμης ενέργειας, με την επιφύλαξη των άλλων απαιτήσεων του παρόντος άρθρου και της διασφάλισης των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μελών της κοινότητας ανανεώσιμης ενέργειας ως τελικών καταναλωτών·
  - (iii) αποκτούν πρόσβαση σε όλες τις κατάλληλες αγορές ενέργειας, τόσο απευθείας όσο και μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, κατά τρόπο που δεν εισάγονται διακρίσεις·
- (β) καταργούνται οι αδικαιολόγητοι κανονιστικοί φραγμοί για τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας·
- (γ) οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας που παρέχουν ενέργεια ή υπηρεσίες σωρευτικής εκπροσώπησης ή άλλες εμπορικές υπηρεσίες σχετικές με την ενέργεια υπόκεινται στις ρυθμίσεις που αφορούν τις εν λόγω δραστηριότητες·
- (δ) ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής συνεργάζεται με τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, για να διευκολύνει τις μεταβιβάσεις ενέργειας εντός των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας·
- (ε) οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας υπόκεινται σε δίκαιες, αναλογικές και διαφανείς διαδικασίες, περιλαμβανομένων των διαδικασιών καταχώρισης και αδειοδότησης, και σε τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, καθώς και σε τέλη, εισφορές και φόρους, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή, δίκαιο και ισορροπημένο στον συνολικό επιμερισμό του κόστους του ηλεκτρικού συστήματος, σύμφωνα με διαφανή ανάλυση κόστους και οφέλους των κατανεμημένων πηγών ενέργειας που αναπτύσσει η ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου·
- (στ) οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας δεν υπόκεινται σε διακριτική μεταχείριση σε σχέση με τις δραστηριότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως τελικών πελατών, παραγωγών, προμηθευτών ή λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά·
- (ζ) η συμμετοχή σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας είναι προσβάσιμη σε όλους τους καταναλωτές, περιλαμβανομένων των καταναλωτών από νοικοκυρά χαμηλού εισοδήματος ή ευάλωτα νοικοκυρά·
- (η) διατίθενται εργαλεία για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και πληροφόρηση·
- (θ) παρέχεται στις δημόσιες αρχές κανονιστική στήριξη και στήριξη για την ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και τη διευκόλυνση της άμεσης συμμετοχής των αρχών·
- (ι) υπάρχουν κανόνες που διασφαλίζουν την ισότιμη και χωρίς διακρίσεις μεταχείριση των καταναλωτών που συμμετέχουν στην κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας.

(3) Τα κύρια στοιχεία αναφορικά με τη ρυθμιστική απόφαση που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) ή/και τα καθεστώτα στήριξης που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (6) και την εφαρμογή τους συμπεριλαμβάνονται στις επικαιροποιήσεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα και στις εκθέσεις προόδου σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999.

(4) Η PAEK πραγματοποιεί αξιολόγηση των φραγμών και των δυνατοτήτων ανάπτυξης των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας στη Δημοκρατία.

(5) Για σκοπούς εφαρμογής των εδαφίων (2) και (4), για θέματα που αφορούν ανάπτυξη έργων από ανανεώσιμες πηγές, που δεν αφορούν ηλεκτροπαραγωγή, από κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας θεσπίζονται Κανονισμοί δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 46.

(6) Για σκοπούς εφαρμογής των εδαφίων (2) και (4), δύναται να θεσπίζονται καθεστώτα στήριξης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6.

(7) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη κατά τον σχεδιασμό καθεστώτων στήριξης τις ιδιαιτερότητες των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, ώστε να τους επιτρέπεται να συναγωνίζονται για στήριξη επί ίσοις όροις με τους άλλους συμμετέχοντες στην αγορά.

Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

38.-1 Οι καταναλωτές έχουν δικαίωμα να ενεργούν ως αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είτε μεμονωμένα είτε μέσω φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, χωρίς να υποβάλλονται σε μεροληπτικές ή δυσανάλογα επαχθείς διαδικασίες.

(2) Για την επίτευξη των σκοπών των διατάξεων του εδαφίου (1) και τηρουμένων των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η PAEK εκδίδει και δημοσιεύει ρυθμιστικές αποφάσεις ή/και αποφάσεις που διασφαλίζουν ότι-

(α) οι αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μεμονωμένα ή μέσω φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, δύναται να-

- (i) παράγουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, μεταξύ άλλων, για δική τους κατανάλωση·
- (ii) αποθηκεύουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές·
- (iii) πωλούν την πλεονάζουσα παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μεταξύ άλλων, μέσω συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας και συμβάσεων εμπορίας μεταξύ ομοτίμων:

Νοείται ότι, οι αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας προβαίνουν στις δράσεις που αναφέρονται στις διατάξεις των υποπαραγράφων (i), (ii) και (iii), χωρίς να υπόκεινται-

(αα) σε σχέση με την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνουν από το δίκτυο ή διοχετεύουν σε αυτό, σε μεροληπτικές ή δυσανάλογα επαχθείς διαδικασίες και επιβαρύνσεις και σε τέλη δικτύου που δεν αντανακλούν το κόστος·

(ββ) σε σχέση με την ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγουν οι ίδιοι από ανανεώσιμες πηγές και παραμένει στις εγκαταστάσεις τους, σε μεροληπτικές ή δυσανάλογα επαχθείς διαδικασίες και σε οποιαδήποτε επιβάρυνση ή τέλος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (12) του άρθρου 22 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου·

(iv) εγκαθιστούν και λειτουργούν συστήματα αποθήκευσης ενέργειας σε συνδυασμό με εγκαταστάσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για αυτοκατανάλωση, χωρίς να είναι υπόχρεοι σε οποιαδήποτε διπλή χρέωση, όπως τέλη δικτύου, για την αποθήκευση ηλεκτρική ενέργεια η οποία παράχθηκε από τους ίδιους από ανανεώσιμες πηγές και παραμένει στις εγκαταστάσεις τους·

(v) διατηρούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως τελικών πελατών και καταναλωτών·

(vi) λαμβάνουν αμοιβή, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω καθεστώτων στήριξης, για την ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγουν οι ίδιοι από ανανεώσιμες πηγές και διοχετεύουν στο δίκτυο, η οποία αποτυπώνει την αγοραία αξία της εν λόγω ηλεκτρικής ενέργειας και λαμβάνει ενδεχομένως υπόψη τη μακροπρόθεσμη αξία της για το δίκτυο, το περιβάλλον και την κοινωνία·

- (β) οι αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο, περιλαμβανομένων και των πολυκατοικιών, δικαιούνται να συμμετέχουν από κοινού στις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο (α) και έχουν τη δυνατότητα να ρυθμίζουν μεταξύ τους τον επιμερισμό της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται στη μονάδα ή στις μονάδες τους, με την επιφύλαξη των εν ισχύ tελών δικτύου και άλλων σχετικών χρεώσεων, τελών, εισφορών και φόρων εφαρμοστέων σε κάθε αυτοκαταναλωτή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές:

Νοείται ότι, οποιαδήποτε διάκριση μεταξύ αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που ενεργούν από κοινού είναι αναλογική και αιτιολογείται δεόντως:

Νοείται περαιτέρω ότι, ανεξαρτήτως των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου Νόμου, στις περιπτώσεις κτιρίων ή/και πολυκατοικιών, η εγκατάσταση που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για αυτοκατανάλωση σε κοινόχρηστο χώρο, για τις ανάγκες του κτιρίου ή/και των μονάδων, δύναται να υλοποιηθεί με εξασφάλιση της συγκατάθεσης των ιδιοκτητών στους οποίους ανήκει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της ιδιοκτησίας, νοούμενο ότι η εν λόγω εγκατάσταση δεν θα επηρεάζει την άνετη κάρπωση των υπόλοιπων ιδιοκτητών.

- (γ) η εγκατάσταση του αυτοκαταναλωτή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δύναται να τελεί υπό την κυριότητα ή τη διαχείριση ενός τρίτου μέρους όσον αφορά την εγκατάσταση και τη λειτουργία, περιλαμβανομένης της μέτρησης και της συντήρησης, εφόσον το τρίτο μέρος παραμένει υπό τις εντολές του αυτοκαταναλωτή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές:

Νοείται ότι, το τρίτο μέρος δεν θεωρείται αυτοκαταναλωτής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές:

Νοείται περαιτέρω ότι, για τα θέματα που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (2) δύναται να εκδίδονται καθεστώτα στήριξης δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 6.

(3) Οι ρυθμιστικές αποφάσεις ή/και αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) θεσπίζονται βάσει αξιολόγησης-

- (α) των υφιστάμενων αδικαιολόγητων φραγμών στην αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- (β) του δυναμικού αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη Δημοκρατία· και
- (γ) του δυναμικού των ενεργειακών δικτυών στο έδαφος της Δημοκρατίας.

(4) Οι ρυθμιστικές αποφάσεις ή/και αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2), μεταξύ άλλων-

- (α) διασφαλίζουν την πρόσβαση όλων των τελικών πελατών στην αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, περιλαμβανομένων όσων ζουν σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος ή ευάλωτα νοικοκυριά·
- (β) συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των αδικαιολόγητων φραγμών για τη χρηματοδότηση των έργων στην αγορά και περιλαμβάνουν μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση·
- (γ) συμβάλλουν στην αντιμετώπιση άλλων πιθανών αδικαιολόγητων κανονιστικών φραγμών για την αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μεταξύ άλλων, για τους ενοικιαστές·
- (δ) περιλαμβάνουν κίνητρα για τους ιδιοκτήτες κτιρίων, προκειμένου να δημιουργούν ευκαιρίες για αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μεταξύ άλλων, για τους ενοικιαστές·
- (ε) παρέχουν πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στα σχετικά καθεστώτα στήριξης, καθώς και σε όλα τα τμήματα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για την ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγουν οι ίδιοι από ανανεώσιμες πηγές και εγχέουν στο δίκτυο, τηρουμένων των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου·
- (στ) διασφαλίζουν ότι οι αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές συμβάλλουν επαρκώς και με ισορροπημένο τρόπο στον συνολικό επιμερισμό του κόστους του

συστήματος, όταν η ενέργεια εγχέεται στο δίκτυο, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου·

- (ζ) περιλαμβάνουν πρόνοιες αναφορικά με τη διασφάλιση της προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν οι αυτοκαταναλωτές·
- (η) διασφαλίζουν το δικαίωμα των ενοικιαστών για αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές χωρίς διακρίσεις·

Νοείται ότι, για τα θέματα που αναφέρονται στις διατάξεις του παρόντος εδαφίου δύναται να εκδίδονται καθεστώτα στήριξης δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 6.

(5) Η σύνοψη των πολιτικών και των μέτρων που εντάσσονται στις ρυθμιστικές αποφάσεις ή/και αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) και η αξιολόγηση της εφαρμογής τους περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα και στις εκθέσεις προόδου τους δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

(6) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου.

Εξουσίες
επιθεώρησης
και ελέγχου.

39.-(1) Η αρμόδια αρχή δύναται να εξουσιοδοτεί γραπτώς πρόσωπα που υπηρετούν στην Υπηρεσία Ενέργειας, σε άλλη υπηρεσία του Υπουργείου ή σε άλλη κρατική υπηρεσία, για να ενεργούν, ως Εντεταλμένοι Επιθεωρητές για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών και Διαταγμάτων.

(2) Ο Εντεταλμένος Επιθεωρητής έχει εξουσία να-

(α) εισέρχεται ελεύθερα και χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση, σε εύλογο χρόνο, σε οποιοδήποτε κτίριο, υποστατικό ή χώρο στον οποίο υπάρχει εγκατάσταση ή/και εξοπλισμός ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να ελέγχει ή/και επιθεωρεί κατασκευές, μηχανήματα και εξοπλισμό που βρίσκεται στα υπό αναφορά υποστατικά για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών και Διαταγμάτων:

Νοείται ότι, η είσοδος σε κατοικία, χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη επιτρέπεται μόνο κατόπιν έκδοσης δικαστικού εντάλματος·

(β) φέρει μαζί του οποιονδήποτε εξοπλισμό και υλικό κρίνει αναγκαίο και προβαίνει στις αναγκαίες καταμετρήσεις, λήψεις φωτογραφιών και καταγραφές για σκοπούς άσκησης των εξουσιών και καθηκόντων του·

(γ) αξιώνει την παρουσίαση στοιχείων και ζητεί την ενημέρωση και προβαίνει σε επιθεώρηση οποιωνδήποτε καταχωρίσεων, αρχείων, βιβλίων ή άλλων εγγράφων ή ψηφιακών δεδομένων τα οποία θεωρεί ότι περιέχουν πληροφορίες χρήσιμες για σκοπούς ελέγχου της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου·

(δ) αξιώνει από τον ιδιοκτήτη των υποστατικών ή από τους αντιπροσώπους ή εργοδοτουμένους του οι οποίοι είναι παρόντες όπως-

(i) του παρέχουν ασφαλή πρόσβαση σε οποιοδήποτε μέρος των υποστατικών·

(ii) θέτουν στη διάθεσή του εύλογες διευκολύνσεις ή μέσα για τη διενέργεια της επιθεώρησης για σκοπούς ελέγχου ή/και για διερεύνηση πιθανού αδικήματος ή διοικητικής παράβασης·

(iii) του παρέχουν οποιεσδήποτε πληροφορίες δυνατόν να κατέχουν ή στις οποίες δυνατόν να έχουν πρόσβαση και τις οποίες θεωρεί χρήσιμες για σκοπούς διενέργειας της έρευνάς του·

(ε) κατάσχει οποιαδήποτε σχετικά έγγραφα, εξοπλισμό ή δείγματα, σε περίπτωση που εύλογα υποψιάζεται ότι διαπράχθηκε αδίκημα όπως καθορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 44, τα οποία αναμένεται να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία.

(3)(α) Σε περίπτωση που ο Εντεταλμένος Επιθεωρητής διαπιστώσει μη συμμόρφωση εγγεγραμμένου εγκαταστάτη ή προμηθευτή εξοπλισμού και συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, ενημερώνει αμέσως την αρμόδια αρχή, η οποία δύναται να επιδώσει ειδοποίηση στον εν λόγω εγκαταστάτη ή προμηθευτή εξοπλισμού με την οποία

επισημαίνει την παράβαση και τον καλεί να συμμορφωθεί εντός χρονικού διαστήματος που καθορίζεται στην ειδοποίηση, ανάλογα με τη φύση της παράβασης.

(β) Η αρμόδια αρχή αναφέρει στην ειδοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο (α) τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν από τον εγκαταστάτη ή προμηθευτή εξοπλισμού για σκοπούς συμμόρφωσής του με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Παροχή πληροφοριών στην αρμόδια αρχή.

40.-1) Για σκοπούς παρακολούθησης της επίτευξης των δεσμευτικών συνολικών εθνικών στόχων που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 5-

- (α) οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής και μεταφοράς και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας υποχρεούνται να παρέχουν στην αρμόδια αρχή, εφόσον τους ζητηθεί, οποιαδήποτε στατιστικά δεδομένα, περιλαμβανομένων των συγκεντρωτικών στατιστικών για τις καταναλώσεις ενέργειας, τη χρήση ανανεώσιμων ενέργειακών πηγών και τις νέες εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- (β) οι προμηθευτές εξοπλισμού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας υποχρεούνται να παρέχουν στην αρμόδια αρχή, εφόσον τους ζητηθεί, οποιαδήποτε στατιστικά δεδομένα, περιλαμβανομένων των συγκεντρωτικών στατιστικών για τις καταναλώσεις ενέργειας, τη χρήση ανανεώσιμων ενέργειακών πηγών και τις νέες εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- (γ) οι δημόσιες αρχές, τμήματα, υπηρεσίες, γραφεία, τοπικές και περιφερειακές αρχές, φορείς, ιδρύματα και οργανισμοί υποχρεούνται να παρέχουν στην αρμόδια αρχή, εφόσον τους ζητηθεί, οποιαδήποτε στατιστικά δεδομένα αναφορικά με τις ανανεώσιμες πηγές που σχετίζονται με τις δραστηριότητές τους, περιλαμβανομένων των συγκεντρωτικών στατιστικών για τις καταναλώσεις ενέργειας, τη χρήση ανανεώσιμων ενέργειακών πηγών και τις νέες εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα υποστατικά τους.

(2) Η υποχρέωση που προβλέπεται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1) ισχύει και για τους παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οι οποίοι-

- (α) δεν είναι συνδεδεμένοι με το σύστημα διανομής ή μεταφοράς·
- (β) είναι συνδεδεμένοι με το σύστημα διανομής ή μεταφοράς και διοχετεύουν στο σύστημα την ενέργεια που παράγουν·
- (γ) είναι συνδεδεμένοι με το σύστημα διανομής ή μεταφοράς και απορροφούν από το δίκτυο συμπληρωματική ενέργεια, για να καλύψουν τις δικές τους ενεργειακές ανάγκες, ανεξάρτητα εάν αυτοί έχουν τύχει στήριξης από τα καθεστώτα στήριξης που περιγράφονται στις διατάξεις του άρθρου 6.

(3) Ο Υπουργός, με Γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δύναται να καθορίζει τα στατιστικά δεδομένα, ανάλογα με την περίπτωση, τα οποία οι υπόχρεοι που αναφέρονται στις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) οφείλουν να παρέχουν στην αρμόδια αρχή.

(4) Οι πληροφορίες που παρέχονται στην αρμόδια αρχή με βάση τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) οι οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες θεωρούνται εμπιστευτικές κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 16 του περί Επίσημων Στατιστικών Νόμου.

Εξουσία επιβολής διοικητικών προστίμων.

41.-1) Η αρμόδια αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης, να επιβάλει-

- (α) σε προμηθευτή εξοπλισμού ή συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ο οποίος παραλείπει να συμμορφωθεί ή παραβιάζει τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 19 διοικητικό πρόστιμο το ύψος του οποίου δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες ευρώ (€20.000)·
- (β) σε προμηθευτή ή εισαγωγέα εξοπλισμού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ο οποίος παραλείπει να συμμορφωθεί ή παραβιάζει τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 40 ή/και χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να παράσχει στην αρμόδια αρχή οποιαδήποτε εύλογη πληροφορία του ζητηθεί ή/και δίνει παραπλανητικές, ψευδείς ή ανακριβείς πληροφορίες στην αρμόδια αρχή διοικητικό πρόστιμο το ύψος του οποίου δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000)·

(γ) σε προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας ή διαχειριστή συστήματος διανομής ή μεταφοράς ή εταιρεία λιανικής πώλησης ενέργειας ο οποίος παραλείπει να συμμορφωθεί ή παραβιάζει τις διατάξεις των εδαφών (1) και (2) του άρθρου 40 ή/και χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να παράσχει στην αρμόδια αρχή οποιαδήποτε εύλογη πληροφορία τού ζητηθεί ή/και δίνει παραπλανητικές, ψευδείς ή ανακριβείς πληροφορίες στην αρμόδια αρχή διοικητικό πρόστιμο το ύψος του οποίου δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000).

(δ) σε οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο παραβιάζει οποιαδήποτε άλλη διάταξη του παρόντος Νόμου σε σχέση με τις αρμοδιότητές της διοικητικό πρόστιμο το ύψος του οποίου δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000).

(2) Η αρμόδια αρχή, με ανακοίνωσή της η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας, δύναται να καθορίζει τον τρόπο υπολογισμού του διοικητικού προστίμου που επιβάλλει.

(3) Η αρμόδια αρχή, προτού επιβάλει διοικητικό πρόστιμο, ειδοποιεί το επιχειραζόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για την πρόθεσή της να επιβάλει το διοικητικό πρόστιμο, ενημερώνοντάς το για τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να ενεργήσει τοιουτοτόπως και παρέχοντάς στο εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο το δικαίωμα υποβολής γραπτών ή προφορικών παραστάσεων εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών.

(4) Η αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής για επιβολή διοικητικού προστίμου επιδίδεται στο πρόσωπο το οποίο κρίθηκε ότι ευθύνεται για την παράβαση ή την παράλειψη.

(5) Το επιβληθέν διοικητικό πρόστιμο καθίσταται άμεσα πληρωτέο και η διαδικασία είσπραξής του δεν αναστέλλεται λόγω της ενδεχόμενης άσκησης ιεραρχικής προσφυγής ενώπιον του Υπουργού ούτε λόγω καταχώρισης προσφυγής στο Διοικητικό Δικαστήριο ή καταχώρισης έφεσης στο Ανώτατο Δικαστήριο κατά της απόφασης της αρμόδιας αρχής:

Νοείται ότι, σε περίπτωση επιτυχίας της ιεραρχικής προσφυγής ή της προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου ή έφεσης στο Ανώτατο Δικαστήριο, ανάλογα με την περίπτωση, ο φερόμενος παραβάτης δικαιούται την άμεση επιστροφή του καταβληθέντος διοικητικού προστίμου από την αρμόδια αρχή.

(6) Σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης προσώπου στο οποίο επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου να καταβάλει στην αρμόδια αρχή πρόστιμο, η αρμόδια αρχή λαμβάνει δικαστικά μέτρα και εισπράττει το οφειλόμενο ποσό ως αστικό χρέος οφειλόμενο στη Δημοκρατία.

(7) Η διαδικασία είσπραξης προστίμου δεν αναστέλλεται από οποιαδήποτε παράλληλη διαδικασία η οποία εγείρεται από ή κατά της αρμόδιας αρχής ή/και του Υπουργού.

(8) Η ΡΑΕΚ δύναται, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 15 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, με αιτιολογημένη απόφασή της να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο σε οποιοδήποτε πρόσωπο παραλείπει να συμμορφωθεί ή παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος Νόμου που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, το ύψος και/ή ο τρόπος υπολογισμού και/ή διαδικασία επιβολής του οποίου καθορίζονται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 138 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου:

Νοείται ότι, οι αποφάσεις της ΡΑΕΚ δύναται να προσβληθούν με προσφυγή, δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος, ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου.

42.-1) Κατά της απόφασης της αρμόδιας αρχής, όπως αναφέρεται στις διατάξεις του άρθρου 41, δύναται να ασκηθεί ιεραρχική προσφυγή ενώπιον του Υπουργού εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης στον παραβάτη.

(2) Κατά την εκδίκαση της ιεραρχικής προσφυγής, ο Υπουργός δύναται να-

(α) ζητεί από τον παραβάτη να προσκομίσει σε τακτή προθεσμία αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών που αναφέρονται στην ιεραρχική προσφυγή, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, επι τη βάσει των δεδομένων της συγκεκριμένης υπόθεσης, λαμβάνοντας υπόψη τα έννομα συμφέροντα του εμπορευομένου και των λοιπών επηρεαζομένων· και

(β) θεωρεί ανακριβείς τους πραγματικούς ισχυρισμούς, εφόσον τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) δεν προσκομιστούν έγκαιρα ή θεωρηθούν ανεπαρκή από τον Υπουργό.

(3) Ο Υπουργός εξετάζει αμέσως κάθε ιεραρχική προσφυγή η οποία ασκείται ενώπιόν του και, σε περίπτωση που κρίνει αυτό αναγκαίο ή σκόπιμο, ακούει ή με άλλο τρόπο δίνει την ευκαιρία στον προσφεύγοντα να υποστηρίξει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή.

(4) Ο Υπουργός αποφασίζει για κάθε προσφυγή το ταχύτερο και κοινοποιεί την απόφασή του στον προσφεύγοντα εντός ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία άσκησης της προσφυγής.

(5) Κατόπιν εξέτασης της ιεραρχικής προσφυγής, ο Υπουργός δύναται να-

- (α) επικυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
- (β) ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
- (γ) τροποποιήσει την προσβαλλόμενη απόφαση· ή
- (δ) προβεί στην έκδοση νέας απόφασης σε αντικατάσταση της προσβαλλομένης.

(6) Πρόσωπο το οποίο δεν ικανοποιείται από την απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό δύναται να ασκήσει προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

Επίδοση απόφασης και επικοινωνία.

43.-1 Οποιαδήποτε έγγραφη επικοινωνία, περιλαμβανομένης της απόφασης της αρμόδιας αρχής ή του Υπουργού δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, δύναται να επιδοθεί σε κάθε επηρεαζόμενο πρόσωπο-

- (α) με ιδιόχειρη παράδοση ή με την παράδοση του εγγράφου στην προσήκουσα διεύθυνση ή με αποστολή διά συστημένου ταχυδρομείου ή μέσω τηλεμοιότυπου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου· ή
- (β) στην περίπτωση που το πρόσωπο αυτό είναι νομικό πρόσωπο, με επίδοση του εγγράφου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) στον γραμματέα ή στον διευθυντή ή σε οποιοδήποτε διευθύνοντα σύμβουλο· ή
- (γ) σε περίπτωση που το πιο πάνω πρόσωπο είναι ομόρρυθμη ή ετερόρυθμη εταιρεία, με επίδοση του εγγράφου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) σε έναν από τους εταίρους ή σε πρόσωπο το οποίο έχει τον έλεγχο ή τη διεύθυνση των εργασιών της εταιρείας αυτής:

Νοείται ότι, οποιαδήποτε έγγραφη επικοινωνία με τη ΡΑΕΚ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου.

(2) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (1), η προσήκουσα διεύθυνση προσώπου στο οποίο δύναται να επιδοθεί έγγραφη επικοινωνία δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου είναι η τελευταία γνωστή διεύθυνση αυτού, εξαιρουμένων των ακόλουθων περιπτώσεων:

- (α) Σε περίπτωση επίδοσης σε νομικό πρόσωπο, η προσήκουσα διεύθυνση είναι η διεύθυνση του εγγεγραμμένου ή του κεντρικού γραφείου του νομικού προσώπου·
- (β) σε περίπτωση επίδοσης σε ομόρρυθμη ή ετερόρυθμη εταιρεία, η προσήκουσα διεύθυνση είναι το κεντρικό γραφείο της εταιρείας:

Νοείται ότι, το κεντρικό γραφείο νομικού προσώπου εγγεγραμμένου εκτός της Δημοκρατίας ή εταιρείας η οποία διεξάγει εργασία εκτός της Δημοκρατίας είναι το κεντρικό γραφείο τους στη Δημοκρατία.

(3) Κατά την επίδοση απόφασης, η αρμόδια αρχή ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για το δικαίωμά του να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή ενώπιον του Υπουργού εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 42, καθώς και για το δικαίωμά του να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης της αρμόδιας αρχής εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στις διατάξεις του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

(4) Η ΡΑΕΚ, κατά την επίδοση απόφασής της, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για το δικαίωμά του να ασκήσει προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

Αδικήματα
και ποινές.

44.-1) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του άρθρου 41, πρόσωπο το οποίο-

- (α) εκτελεί καθήκοντα εγκαταστάτη μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών μετά την αναστολή ή τον τερματισμό της εγγραφής του στο μητρώο, που τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36, και σύμφωνα με τη διαδικασία αναστολής ή τερματισμού της εγγραφής εγκαταστάτη στο μητρώο που καθορίζεται σε Κανονισμούς που εκδίονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 46·
- (β) παραβιάζει οποιουσδήποτε όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται σε Κανονισμούς που εκδίονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 46·
- (γ) εμποδίζει τους Εντεταλμένους Επιθεωρητές να ασκήσουν τις εξουσίες που τους παρέχονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 39·

διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Πρόσωπο το οποίο-

- (α) παρακωλύει τις διενεργούμενες, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 26, ενέργειες του εξουσιοδοτημένου εκδότη και τις διενεργούμενες, δυνάμει της παραγράφου (α) του εδαφίου (3) του άρθρου 32, ενέργειες του αρμόδιου φορέα εγγυήσεων προέλευσης·
- (β) εμποδίζει την ελεύθερη πρόσβαση στον εξουσιοδοτημένο εκδότη ή/και στις αρμόδιες αρχές εγγυήσεων προέλευσης στις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας για σκοπούς άσκησης των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους δυνάμει του εδαφίου (3) του άρθρου 26, καθόσον αφορά τον εξουσιοδοτημένο εκδότη, και της παραγράφου (α) του εδαφίου (3) του άρθρου 32, καθόσον αφορά τους αρμόδιους φορείς εγγυήσεων προέλευσης·

διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(3) Σε περίπτωση που πρόσωπο συνεργεί ή συναινεί στη διάπραξη ποινικού αδικήματος κατά παράβαση διάταξης του παρόντος Νόμου, υπόκειται στις ποινές που καθορίζονται στις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2).

Διατάγματα.

45. Ο Υπουργός δύναται, με Διάταγμά του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να προβλέπει για όλα ή οποιοδήποτε από τα ακόλουθα θέματα:

- (α) Τη μεθοδολογία υπολογισμού του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- (β) τα κριτήρια που απαιτείται να πληρούν ο φορέας κατάρτισης και ο εξεταστικός οργανισμός αναφορικά με τη διεξαγωγή προγραμάτων κατάρτισης και εξετάσεων για την πιστοποίηση εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- (γ) την εξεταστέα ύλη στην οποία βασίζονται οι εξετάσεις που διενεργούνται από τον εξεταστικό οργανισμό για την πιστοποίηση εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- (δ) τη διαδικασία αξιολόγησης των φορέων κατάρτισης και των εξεταστικών οργανισμών, καθώς και τα αντίστοιχα τέλη που πρέπει να καταβάλλονται στην αρμόδια αρχή·
- (ε) τις τεχνικές προδιαγραφές που απαιτείται να πληροί ο εξοπλισμός και τα συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για παραγωγή θέρμανσης ή/και ψύξης, περιλαμβανομένων των ευρωπαϊκών προτύπων, οικολογικών σημάνσεων, ενεργειακών σημάνσεων και οποιωνδήποτε άλλων κατάλληλων πιστοποιητικών ή προτύπων υιοθετούνται σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο, καθώς και της απόδοσής τους·
- (στ) τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν προς το κοινό οι προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων για χρήση θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές αναφορικά με τα καθαρά οφέλη, το κόστος και την ενεργειακή απόδοσή τους, την αειφόρο χρήση και τα οικολογικά χαρακτηριστικά των προϊόντων, καθώς και τον τρόπο παραχώρησης των εν λόγω πληροφορίων·

- (ζ) τον καθορισμό εξουσιοδοτημένου εκδότη για σκοπούς έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης για ενέργεια προερχόμενη από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση ή ψύξη·
- (η) τη διαδικασία εξέτασης παραπόνων από την αρμόδια αρχή για εγγυήσεις προέλευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση ή ψύξη·
- (θ) τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία χορήγησης αδειών για τη διευκόλυνση της ανανέωσης της ενεργειακής πηγής υφιστάμενων σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- (ι) τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία χρήσης από τρίτους των στεγών δημόσιων κτιρίων ή μικτών ιδιωτικών-δημόσιων κτιρίων για εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Έκδοση
Κανονισμών.

46.-(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για τον καθορισμό οποιουδήποτε θέματος το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, οι οποίοι δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας των διατάξεων του εδαφίου (1), οι αναφερόμενοι σε αυτό Κανονισμοί δύναται να ρυθμίζουν-

- (α) τα προσόντα και τις γνώσεις που απαιτείται να κατέχουν οι εγκαταστάτες συστημάτων ανανεώσιμων πηγών που αναφέρονται στις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 36, καθώς και τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους·
- (β) τη διαδικασία, τους όρους και τις προϋποθέσεις για την έκδοση, ανανέωση, λήξη, αναστολή και τον τερματισμό της εγγραφής εγκαταστάτη στο μητρώο, καθώς και τα τέλη που οφείλουν να καταβάλουν οι εγκαταστάτες στην αρμόδια αρχή για την εγγραφή ή την ανανέωση εγγραφής τους στο μητρώο·
- (γ) τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής και της έκτασης εργασιών κάθε κατηγορίας του μητρώου εγκαταστατών, καθώς και ειδικές απαιτήσεις σε σχέση με κάθε συγκεκριμένη κατηγορία·
- (δ) το περιεχόμενο και το τρόπο τήρησης του μητρώου εγκαταστατών στο οποίο εγγράφονται οι εγκαταστάτες μικρών συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και οποιουδήποτε άλλου μητρώου η αρμόδια αρχή κρίνει ότι πρέπει να τηρείται για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
- (ε) το πρόγραμμα και το περιεχόμενο της βασικής κατάρτισης και της βραχύτερης επιμόρφωσης που απαιτείται να έχουν παρακολουθήσει οι εγγεγραμμένοι στο μητρώο εγκαταστάτες·
- (στ) την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 23 έως 32 αναφορικά με τις εγγυήσεις προέλευσης για την ενέργεια προερχόμενη από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση ή ψύξη και του εδαφίου (5) του άρθρου 37.

Υποχρέωση
προς
εχεμύθεια.

47. Ο Υπουργός, οι Εντεταλμένοι Επιθεωρητές και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή τις πρόνοιες των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 46 ή των Διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 45, απαγορεύεται να ανακοινώνουν ή να χορηγούν σε τρίτους, με οποιονδήποτε τρόπο, εμπιστευτικά στοιχεία ή πληροφορίες που έχουν περιέλθει σε γνώση τους ή τους έχουν γνωστοποιηθεί κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας και έχουν καθήκον να προστατεύουν οποιαδήποτε δίκαιωμα πνευματικής ιδιοκτησίας σχετίζονται με τα πιο πάνω στοιχεία ή πληροφορίες:

Νοείται ότι, η υποχρέωση προς εχεμύθεια δεν ισχύει-

- (α) όταν παρέχεται η έγγραφη συγκατάθεση του προσώπου που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση, λειτουργία, συντήρηση ή φύλαξη αποθήκης·
- (β) έναντι δικαστηρίου της Δημοκρατίας·
- (γ) έναντι ερευνητικής επιτροπής που διορίσθηκε και ενεργεί δυνάμει του περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμου·

147(I) του 2012
22(I) του 2013
150(I) του 2018.

- Κεφ. 155.
 (δ) έναντι ποινικού ανακριτή ο οποίος διεξάγει ανάκριση με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου· και
 93 του 1972
 2 του 1975
 12 του 1975
 41 του 1978
 162 του 1989
 142 του 1991
 9(I) του 1992
 10(I) του 1996
 89(I) του 1997
 54(I) του 1998
 96(I) του 1998
 14(I) του 2001
 185(I) του 2003
 219(I) του 2004
 57(I) του 2007
 9(I) του 2009
 111(I) του 2011
 165(I) του 2011
 7(I) του 2012
 21(I) του 2012
 160(I) του 2012
 23(I) του 2013
 16(I) του 2014
 42(I) του 2014
 186(I) του 2014
 110(I) του 2018
 129(I) του 2018
 68(I) του 2021.

- (ε) έναντι της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης, δυνάμει των διατάξεων του περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμου.
 61(I) του 1996
 25(I) του 1997
 41(I) του 1998
 120(I) του 1999
 152(I) του 2000
 118(I) του 2003
 185(I) του 2004
 188(I) του 2007.

Κατάργηση και
μεταβατικές
διατάξεις.
 112(I) του 2013
 121(I) του 2015
 157(I) του 2015
 62(I) του 2018.

48.-(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (2), με την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, ο περί της Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμος καταργείται.

(2) Τα Διατάγματα που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων (γ), (δ) και (ε) του άρθρου 43 και οι Κανονισμοί που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων (α) έως (στ) του άρθρου 44 των περί της Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμων του 2013 έως 2018, παραμένουν σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης των Διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει των παραγράφων (β), (γ) και (δ) του άρθρου 45 και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει των παραγράφων (α) έως (ε) του εδαφίου (2) του άρθρου 46 του παρόντος Νόμου ή/και δυνάμει των διατάξεων του περί της Λειτουργίας Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμου:

Νοείται ότι-

- (α) η πιστοποίηση εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

- (β) το μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· και
- (γ) οι εγκρίσεις φορέων κατάρτισης και εξεταστικών οργανισμών που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες των πιο πάνω Διαταγμάτων και Κανονισμών·

παραμένουν σε ισχύ σύμφωνα με τις πρόνοιες των συγκεκριμένων Διαταγμάτων και Κανονισμών, που εκδόθηκαν δυνάμει του υπό κατάργηση Νόμου.

(3) Οποιαδήποτε γνωστοποίηση, οδηγία, καθεστώς στήριξης, έντυπο, εξουσιοδότηση, εντολή ή άλλη πράξη έχει εκδοθεί με βάση τις διατάξεις του υπό κατάργηση Νόμου ή τις πρόνοιες των Κανονισμών ή των Διαταγμάτων τα οποία τελούσαν σε ισχύ αμέσως πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου εξακολουθούν να ισχύουν ως εάν είχαν εκδοθεί με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, στον βαθμό που δεν αντίκεινται στις διατάξεις αυτού και εφόσον ρητά δεν ανακληθούν, καταργηθούν ή τροποποιηθούν.

(4) Οποιαδήποτε άδεια χορηγήθηκε με βάση τις διατάξεις του υπό κατάργηση Νόμου θεωρείται ότι χορηγήθηκε με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(5) Οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία ή βάση αγωγής εκκρεμεί κατά την ημερομηνία κατάργησης των περί της Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμων του 2013 έως 2018, συνεχίζεται ή ασκείται ως εάν ο παρών Νόμος δεν είχε θεσπισθεί.